

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

V štirih dneh je naše delovno ljudstvo vpisalo 3.232.329.000 din drugega ljudskega posojila

Leto XI. — Štev. 212.

Ljubljana, torek, 5. septembra 1950

Mesečna naročnina din 50.—

Izhaja vsak dan razen ob petkih

Cena din 2.—

Zadruga bodo imele zadružne svete

Pomembna uredba o gospodarjenju s skladom za mehanizacijo in investicijsko graditev zadružnega kmetijstva

Zvezna vlada je izdala za razvoj kmetijskega zadružništva pomembno uredbu o gospodarjenju s skladom za mehanizacijo in investicijsko graditev zadružnega kmetijstva po zadružnem svetu, in o organizaciji ter nalogah sklada.

S skladom gospodarita zadružni svet in upravni odbor kot s splošnim državnim premoženjem v okviru gospodarskega plana kmečkih delovnih zadrug, gospodarskega sklada in državnega gospodarskega plana. Zadružni svet volijo kmečke delovne zadruge in delovni kolektivi podjetij in drugih gospodarskih enot ter ustanov sklada. Zadružni svet voli in razpušča upravni odbor sklada.

Ze iz tega sprevidimo, da se tudi na področju zadružništva čedalje bolj uveljavlja načelo decentralizacije in nepopolnopravne upravljanja vseh proizvodnih sredstev po proizvajalcih. To je razvidno iz celotne vsebine uredb.

Direktor sklada je po svojem položaju član zadružnega sveta in upravnega odbora sklada. Direktorja namešča in odstavlja plenum okrajnega ljudskega odbora. Direktor je odgovoren za svoje delo okrajnemu ljudskemu odboru in upravnemu odboru sklada. Sklad kot pravna oseba obsega področje delovnih zadrug v enem okraju.

Zadružni svet in okrajni odbor volijo za leto dni. V kmečkih delovnih zadrugah volijo zastopnike za zadružni svet na svojih rednih letnih običnih zborih. Podjetja in druge gospodarske enote ter ustanove sklada pa volijo svoje zastopnike v zadružni svet po predpisih, ki veljajo za volitve delavskega sveta v državnih gospodarskih podjetjih. Člani upravnega odbora morajo biti člani zadružnega sveta.

Iz nalog, ki jih ima sklad, se še jasneje pokaže velik pomen nove uredbe: dodeljevanje traktorjev, kmetijskih strojev in orodja kmečkim delovnim zadrugam, popravila in preskrba z gorivom; skrb za izpolnitev plana zadružne kapitalne graditve, zagotovitev in razdeljevanje investicijskega materiala iz centralnih virov ter proizvodnja gradiva iz lokalnih virov; dodeljevanje strokovnjakov delovnim zadrugam in skrb za izobrazbo kadrov pri zadrugah; skrb, da zadruge dobijo plemensko in vprežno živino itd.; pomoč zadrugam pri sestavljanju gospodarskih planov, pri organiziranju in zboljšanju proizvodnje in pri pravilni organizaciji dela; vsi potrebni ukrepi za zagotovitev kreditov delovnim zadrugam pri bankah, sodelovanje z bankami pri kontroli nad izpolnjevanjem finančnega

plana itd., pomoč delovnim zadrugam pri prodaji pridelkov, pri razvijanju zadružne trgovine in preskrbi z raznim materialom; skrb za organizacijsko okrepitev delovnih zadrug itd.

Iz predpisov o zadružnem svetu sprevidimo, da ima zadružni svet podobno pomembno vlogo v zadružni svetu, kakor delavski svet v državnem gospodarskem podjetju. Zadružni svet izda temeljni plan sklada, ki ga odobri okrajni ljudski odbor; voli in razrešuje člane upravnega odbora (razen direktorja); daje upravni odboru sklada navodila za delo, obravnava njegova poročila, sklepa o njih in odobrava delo upravnega odbora; pretesa pa tudi delo direktorja in drugih organov sklada; obravnava vsa gospodarska in druga vprašanja delovnih zadrug; izda poslovnik sklada; določa prispevek sklada iz dohodkov delovnih zadrug; uporablja tisti del nadplanskega dobička, ki jih dobijo skladi v prosti uporabi.

Upravni odbor volijo iz vrst članov zadružnega sveta z večino glasov. Zadružni svet šteje od 50 do 120 članov, upravni odbor pa 8 do 12 članov. Dolžnosti in pravice upravnega odbora so med drugim: sestavlja osnutek za temeljni plan sklada in ga spravi v sklad z gospodarskimi plani delovnih zadrug; izdaja operativne plane podjetja in jih spravi v sklad z operativnimi plani delovnih zadrug; ukrepa o pospeševanju proizvodnje podjetij, gospodarskih enot in ustanov sklada; obravnava poročila direktorja o delu sklada; skrbi za pravilno poslovanje sklada in predlaga poslovnik sklada.

Sklad posluje na podlagi gospodarskega računa. Njegova sredstva so: traktorji, kmetijski stroji in orodje, dodeljeni delovnim zadrugam; sredstva, ki mu jih daje država za nakup novih traktorjev, kmetijskih strojev in orodja zaradi dodelitve zadrugam; delavnice za popravila traktorjev, kmetijskih strojev in orodja; denar, ki ga delovne zadruge vplačujejo za amortizacijo traktorjev, kmetijskih strojev in orodja; sredstva, ki jih pridobi s svojo dejavnostjo, in prispevke banke za kreditiranje zadrug, prispevke amortizacijskih kvot in prispevke iz dohodkov delovnih zadrug.

V končnih določbah je med drugim rečeno, da bo predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo vlade ljudske republike izdal predpise o notranji organizaciji in poslovanju sklada. Podobne predpise za izpolnjevanje uredb pa po potrebi izda svet za kmetijstvo in gozdarstvo vlade FLRJ.

PRAZNIK kovinarjev in livarjev v »Titanu«

V nedeljo 3. septembra je bila tovarna »Titan« v Kamniku svečano okrašana. Pripravljali so se na velik zgodovinski dan — na prevzem tovarne v svoje roke. Na prostoru, kjer danes stoji kovinska tovarna in livarna »Titan«, je pred približno 60 leti stal mlin na vodna kolesa. V tem mlinu je takratni lastnik Bučar mlet čistilni prašek, pozneje pa je izdeloval lesene cveke za čevlje, dokler ni v letu 1896 odkupil celotne imovine neki Čeh po imenu Spalek. Ta je proiz-

vodnjo preusmeril in dal podjetju značaj kovinskega podjetja. Ta je bil zaradi ostre konkurence drugih podjetij primoran leta 1907 prodati vse podjetje. Kupila sta ga brata Fass z Dunaja.

Nova lastnika sta takoj začela razširjati obrat. Zapadla sta v težak finančni položaj. Hotela sta podjetje prodati, vendar kupcev ni bilo. Zaradi tega podjetje v letih 1911—1914 ni obratovalo. Šele prva svetovna vojna je omogočila ponovno obratovanje. Lastnik Nagl je ob

v avgustu 1939 je bila osnovana partijska celica, katere prvi sekretar je bil tov. Anton Šturm, današnji direktor tovarne »Impole in zvezni poslanec. Celica je štela sprva le nekaj članov, v letu 1941 pa je štela devet članov in sedem kandidatov. Skojevška organizacija je imela deset članov. Celica v »Titanu« je bila med vodečimi v kamniškem okraju. Večji del njenih članov so bili člani Okrajnega komiteja. Vodila je demonstracije, zbirala je pomoč za rdečo Spanijo itd.

Takoj po prihodu okupatorja je Partija organizirala odpor in pripravljala delavce na oboroženo vajo. Nekateri so že 1941 stopili v NOV, drugi pa so ilegalno delali za OF. Okupator je ob podpori domačih izdajalcev zaprl najboljše in jih zverinski pobil. Med prvimi talci, ustreljenimi na Gorenjskem, so bili tudi delavci »Titanu«. Junaki Černe, Katišnik, Poznik, Pregelj, Jeglič, Sitar, Sušnik, Drolc, Gruden in drugi, ki so dali kot talci ali borci v NOV svoja življenja, so krvni davek, katerega so dali delavci »Titanu« za svobodo in lepšo bodočnost.

Po osvoboditvi se je delovni kolektiv takoj zavedel, kaj je njegova naloga. Demobilizirani borci so ponovno prišli za delo, zavečajoč se, da delajo zase, za svojo domovino. Povečali so proizvodnjo, uvedli so brigadni način dela itd. Leta 1947 je bil letni plan izpolnjen s 108%, 1948 s 122%, 1949 s 104%.

Ze pretekli teden so iz vrst delovnega kolektiva izvolili najboljše v delavski svet in upravni odbor. V nedeljo pa so se po 14. uri zbrali na prostoru pred upravnim poslojem člani delovnega kolektiva, da prevzamejo upravljanje tovarne. Navzoče je v imenu ministrstva kovinske in elektro-industrije LRS pozdravil pomočnik ministra ing. Ludvik Kremžar, v imenu OK KPS Kamnik pa organizacijski sekretar Danilo Cerkvenik. Za njima pa je direktor tovarne Lojze Koder podal analizo gospodarskega stanja tovarne, opozoril je na napake in težave, katere so in s katerimi se je treba boriti. Opozoril je navzoče tudi na važnost čimprejše dograditve nove temperativne in na druga dela. Predsednik upravnega odbora Tone Medved je v tem trenutku v imenu kolektiva prevzel upravljanje podjetja ter se hkrati zahvalil delovnemu kolektivu za zaupanje in ga pozval za sodelovanje. Za njim je govoril predsednik delavskega sveta Filip Novak, ki je v svojem govoru prikazal zgodovinsko pot tovarne do današnjega dne in borbo delavstva za svoje pravice v času stare Jugoslavije. Na zaključku svečanosti je predsednik DS Filip Novak odkril na upravnem posloju spominsko ploščo, ki so jo izdelali livarji.

V nedeljo so trboveljski rudarji prevzeli upravljanje rudnika v svoje roke. — Na sliki vidimo upravni odbor trboveljskega rudnika, ki ga sestavljajo najzaslužnejši borci za višjo storilnost

Maršal Tito namestnik zunanjega ministra

Beograd, 4. sept. (Tanjug). Prezidij Ljudske skupštine FLRJ je izdal ukaz o določitvi namestnika zunanjega ministra vlade FLRJ v času njegovega bivanja v inozemstvu.

Med bivanjem v inozemstvu bo zunanji ministar vlade FLRJ Edvarda Kardeja nadomestil predsednik vlade in ministar za narodno obrambo maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito.

koncu svetovne vojne prodal podjetje delniški družbi »Kranjske tvornice željeza in bravarske robe«. Novi lastniki so zgradili sedanjo staro livarno, kovačnico, skladišče gotovih izdelkov in električno centralo. Leta 1927 je kupila tovarno »Jugobankas«. Pod tem zadnjim lastnikom je bilo podjetje prodano delniški družbi »Kärntner Maschinen Fabrik«.

Druga stran zgodovine »Titanu« pa je borba delavstva za svoje pravice do današnjega dne.

Takoj po končani prvi svetovni vojni so se pod vplivom revolucionarnih dogodkov v svetu in doma tudi tu začeli delavci organizirano boriti za svoje pravice. Najprej je bilo ustanovljeno »Osnrednje društvo kovinarjev«, pozneje pa so le-ti stopili v »Savez metalnih rudnika Jugoslavije«, kjer so bili zajeti skoraj vsi delavci. Ustanovljena je bila javna delavska knjižnica. V prvem delavskem pevskem društvu v Kamniku »Solidarnost« so bili po večini delavci iz te tovarne. Leta 1928 je bila organizirana prva stavka večjega obsega, ki je trajala osem tednov, ki pa je po krivdi nekaterih razdiralcev bila obsojena na neuspeh. 30 najdoslednejših revolucionarnih delavcev je bilo vrženih na cesto. V razglasu, objavljenem 21. julija 1928, je bilo zagroženo, da bodo odpuščeni vsi, ki se takoj ne vrnejo na delo. Obdobje od 1928—1936 je obdobje največjega pritiska nad delavci. Najboljše delavce so metali na cesto. Takratni obratovodja ing. Brant in nadmojster Uhle sta terorizirala delavce in jih postavljala pred dejstvo: ali delo in znižanje mezde ali pa odpust. Ta dva sta bila verna hlapca kapitala, ki sta po okupaciji stopila v službo okupatorja, ob razslu pa sta zbežala pred pravično kaznijo.

Po letu 1936 se je delavsko gibanje obnovilo. Ponovno je bil obnovljen »Savez metalnih rudnika Jugoslavije«. Odbor te zveze je potem dostojno zastopal interese delavcev v tovarni.

Železobetonski most z razpetino 42 m — brez nosilcev in oboka

Čez reko Zrmanjo pri Obrevcu v Dalmaciji gradijo železobetonski most, edinstvene konstrukcije v naši državi. Stari most, ki je bil razdejan med vojno, nikakor ni bil v okras okolici. Novi most je projektiral ing. Krunoslav Tonković, član inženirskega projektivnega zavoda LR Hrvatske.

Novi most bo imel 42 metrov razpetine. Konstrukcija ima obliko ravne plošče. Zanj bodo porabili 87,5 tone jekla in 550 kub. metrov posebnega betona.

Meseca avgusta so nalovili nad 150 vagonov morskih rib

V temnih brezmesčnih nočeh od 2. do 22. avgusta so ribiči na področju splitske in reške oblasti nalovili nad 150 vagonov modrih rib (»plavice«). Največ je bilo sardel, okrog deset vagonov pa tuna. Na splitskem področju so nalovili okrog sto vagonov rib. Na zagrebški trg so poslali sedem in pol vagona, na beograjski pet vagonov in v druge kraje v zaledju 49 vagonov rib.

V štirih dnevih smo presešli razpisano vsoto ljudskega posojila - vpisovanje pa se nadaljuje

V vsej državi je skupno vpisano 3.232.329.000 din

Po poročilih zvezne pisne komisije je bilo po nepopolnih podatkih v četrtem dnevu vpisovanja do 12. ure skupno vpisanih 3.232.329.000 dinarjev ljudskega posojila. Če primerjamo uspehe drugega ljudskega posojila, ko je bila razpisana vsota presežena že v štirih dneh, s prvimi ljudskim posojilom, ko smo tedaj razpisano vsoto presešli v štirinajstih dnevih, nam potrjujejo sedanji rezultati vpisovanja, kako pravilno so naši delovni ljudje širom po državi razumeli pomen tega posojila.

Po ljudskih republikah je vpisani znesek razdeljen takole: LR Srbija 1 milijarda 010.542.000 dinarjev, LR Hrvatska 679.204.000 dinarjev, LR Bosna in Hercegovina 861.202.000 dinarjev, LR Slovenija 229.114.000 dinarjev, LR Makedonija 176 milijonov 132.000 dinarjev in LR Črna gora 50.337.000 dinarjev.

Enote Jugoslovanske armade in Ljudske milice so skupno vpisale 725.498.000 dinarjev.

V Sloveniji sta najboljše RLO I v Ljubljani in okraj Trbovlje

Po nepopolnih podatkih je bilo v četrtem dnevu vpisovanja ljudskega posojila, t. j. do 12. ure večeraj, vpisano v Sloveniji 229.114.000 dinarjev, ki jih je vpisalo 179.000 vpisnikov.

V mestu Ljubljani je bilo vpisanih 54.948.000 dinarjev. Tu vodi RLO I, kjer je bilo vpisano 22.128.000 dinarjev.

V ljubljanski oblasti je bilo vpisano 84.438.000, v mariborski 65.524.000, v soriški pa 24.204.000 dinarjev.

V trboveljskem okraju znaša vpisana vsota že nad 11 milijonov. Trboveljski okraj in RLO I v Ljubljani sta se doslej najbolj izkazala.

LENDAVSKI OKRAJ — MED NAJBOLJŠIMI V SLOVENIJI

V Turnišču, kjer je vpisna komisija napovedala ostalim komisijam tekmovalne za vpis ljudskega posojila, je vpisal največ Martin Koren, in sicer 20.000 dinarjev. V Petuševcih je mnogo zadružnikov vpisalo po 5000 dinarjev. Med temi so Tomo Radovan, Gašper Prenc in drugi. V Mostju so med najboljšimi vpisniki ljudskega posojila mali kmetje. Tako je Jože Kostrica, ki ima petčlansko družino in niti en hektar zemlje, vpisal 1000 dinarjev, Jože Zver z desetčlansko družino je vpisal 1000 din. Jože Zadravec, ki ima 2 ha zemlje in doma še 7 članov, pa je vpisal 2000 din.

Sorazmerno je lendavski okraj med najboljšimi v Sloveniji. To pa zato, ker so bile priprave tam dobro izvedene.

KMET FINGUŠT IZ OREHOVE VASI SE JE OBVEZAL ZA 50.000, VPISAL PA JE 100.000 DINARJEV

Doslej največji vpisani znesek v mariborski oblasti znaša 100.000 dinarjev. To vsoto je vpisal kmet Fingušt iz Orehove vasi pri Slivnici. Pred pričetkom vpisovanja drugega ljudskega posojila se je Fingušt zavezal vpisati 50.000 dinarjev, zdaj pa je vpisal 100.000 dinarjev. Čeprav ima kot posestnik tudi mnogo izdatkov, vendar bo vplačal vsoto 100.000 din v petih obrokih.

Ze v prvem dnevu vpisovanja je vpisal in tudi vplačal vsoto 20.000 dinarjev ljudskega posojila tudi kmet Franc Štern iz krajevnega ljudskega odbora Rače.

KMETOM IZ VRHNIŠKE OKOLICE NAJ BO ZA ZGLLED JANEZ MUŠIČ

Janez Mušič iz Blatne Brezovice se je pred dobrim letom preselil iz državnega posestva, kjer je bil upravnik, domov na materino posestvo, ki meri 13 ha zemlje. Ze v dobrem letu je uspel posestvo spet gospodarsko okrepiti in je razen ostalih obveznosti do države tudi med prvimi pri oddajah.

Kot star partizanski borec je bil tudi po razpisu posojila med prvimi agitatorji. Sam je sprejel obveznost za 50.000 dinarjev ter je tako s svojim zgledom najlepše agitiral med kmeti. Objubo je tudi izpolnil. Zato je lahko za zgled drugim, gospodarsko mnogo močnejšim kmetom v Blatni Brezovici in drugod.

Franc Terpin iz Krškega, ki je vpisal in že plačal 100.000 dinarjev ljudskega posojila.

REKA MED NAJBOLJŠIMI MESTI

Tudi Reka je bila po vpisu posojila že prvi dan med najboljšimi mestji v državi. Prvi dan so vpisali 43.280.500 din, v vsej reški oblasti pa 69.641.000 din. Tekmovanje pri vpisu se je razširilo med vse reške delovne ljudi.

ZAGREB NE ZAOSTAJA ZA BEOGRADOM

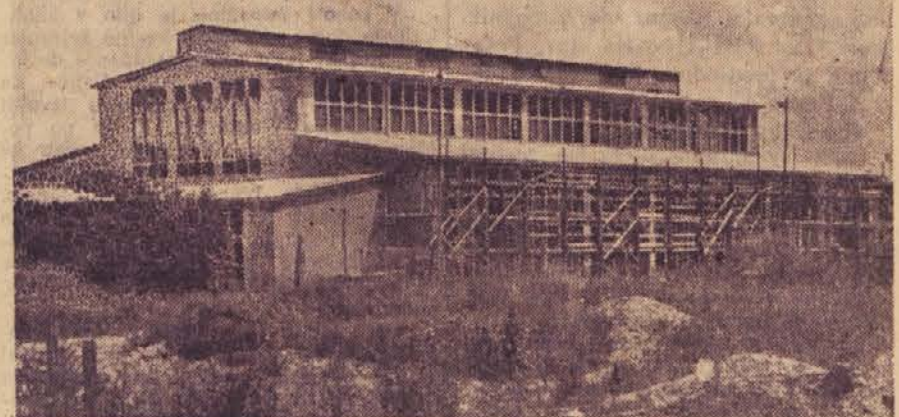
Zagreb se bo uvrstil med prva mesta po vpisani vsoti ljudskega posojila, dosegljaki pa bodo tudi visoko povprečje na prebivalca. To se je pokazalo že prvi dan, ko so vpisali 106.328.000 din. Po povprečju na posameznika je bil na prvem mestu II. rajon. Če primerjamo Zagreb z Beogradom, kjer so prvi dan vpisali 155 milijonov, sprevidimo, da je hrvatska prestolnica glede na število prebivalstva med prvimi v državi.

DOBER ODZIV KMETOV V BOSNI

Več kot 77.000 delovnih ljudi Sarajeva in sarajevske oblasti je vpisalo do danes 150 milijonov dinarjev drugega ljudskega posojila. V poslednjih 6 urah so vpisali nad 7 milijonov dinarjev. V zeniškem okraju je 1500 zasebnih kmetov vpisalo 1.441.000 din. Pri dosedanem vpisu je bil najboljši groždanski okraj, kjer je 1900 kmetov vpisalo več kot 2 in pol milijona dinarjev. Danes do 12. ure so v vaseh sarajevske oblasti vpisali 13.500.000 din.

ZADRUŽNIKI, KI SO VPISALI PO 24 DIN OD VSAKEGA STORILNEGA DNE

Zadružniki dalmatinske kmečke delovne zadruge »Jerko Ivančič« s to gospodarskimi so prvi dan vpisovanja vpisali 1.085.000 dip. Če razdelimo vpisano vsoto na storilne dneve, sprevidimo, da zadružniki prispevajo od vsakega storilnega dne po 24 din.

Z drugim ljudskim posojilom prispevamo velik delež za graditev naše industrije — Na sliki vidimo enega velikih oddelkov mariborske tovarne avtomobilov

Severnokorejske čete so ponovno prešle v napad na vsej fronti

Ameriška borbena letala so izvedla 600 poletov

Tokio, 4. sept. (Tanjug). AFP prenaša zadnje sporočilo generala Mac Arthura, v katerem je rečeno, da so enote 25. ameriške divizije brez izgub na ozemlju odbile slab severnokorejski napad v bližini Kogana. Na vsem tem sektorju vodijo ameriške enote borbo proti znatnim severnokorejskim četam, ki so prodrele v zadnje ameriške položaje. Enote pomorske pehote so napredovale poldrug kilometra zapadno od Jongsane navzile ostremu odporu severnih Korejcev. Uničeni so bili trije severnokorejski tanki, zaplenjena pa znatna količina vojnega materiala.

Prva ameriška konjeniška divizija se na sektorju Vegvana še naprej upira močnemu severnokorejskemu pritisku. Zadržan je bil napad severnih Korejcev čez reko Naktong severno od Vegvana. Nakatero enoto ameriške konjeniške divizije so bile prisiljene zapustiti položaje v bližini Tabudonga, kjer so ameriške čete prešle v protinapad.

Juznokorejske sile, ki operirajo na severni fronti, še naprej branijo svoje položaje pred ponovnimi napadi severnokorejskih sil. V obrambnih položajih ni prišlo do nobenih pomembnih sprememb. Enote divizije »Kapitol« pa so bile prisiljene, da so se zaradi močnih severnokorejskih napadov umaknile.

V drugem Mac Arthurjevem sporočilu je rečeno, da je imelo zavezniško letalstvo večeraj 600 borbenih poletov. Bombardiranj je bilo 9 mest, pravtako pa tudi zbiranja čet in vozil ter železniške

proge. Poškodovanih je bilo 38 borbenih voz in 30 kamionov. Ameriške ladje so na južni in vzhodni obali Koreje s topniškimi ognjem podpirale operacije kopenskih sil severno od Pohanga in na področju Masana.

Otok Namos v rokah severnih

Severnokorejski glavni štab poroča, da so severnokorejske čete napredovale na južni obali Koreje ter zavzele važno oporišče otok Namos. Na vzhodnem delu fronte je izgubilo življenje v bojih s severnimi 1300 ameriških in južnokorejskih vojakov in oficirjev. Severni so zaplenili precejšnje količine vojnega gradiva. V poročilu je poudarjeno, da je borbena morala sovražnih čet precej padla. V letalskem boju nad Seulom so letala severnih Korejcev sestrelila 1. septembra 3 ameriške lovce. Od 25. do 29. avgusta je na vseh delih fronte severnokorejsko topništvo sestrelilo 17 sovražnih letal.

Razglas ob petletnici osvoboditve Vietnama

Ob obletnici osvoboditve Vietnama sta centralni komite Vietnama in centralni komite vietnamske nacionalne zvezne lige izdala skupni razglas, s katerim pozivata vietnamsko ljudstvo, naj podvoji svoje napore v borbi za osvoboditev in poudarjata, da se vietnamsko ljudstvo nenehno pripravlja za splošno ofenzivo.

V razglasu, ki ga prenaša agencija Nova Kitajska, je poudarjeno, da je za doseg tega smotrno potrebno predvsem okrepiti narodno fronto z združitvijo Gietnisa in vietnamske nacionalne zvezne lige še pred koncem leta. Med drugimi nalogami je zlasti poudarjeno, da je potrebno okrepiti ljudsko oblast na podlagi zveze delavcev in kmetov, izvršiti splošno mobilizacijo, zgraditi ljudsko armado in podpreti težnje narodov Nalagza in Kambodže za ustvaritev skupne fronte.

Predsednik vlade LR Hrvatske sprejel lorda Johna Boyda Orra

Zagreb, 4. sept. (Tanjug). Predsednik vlade LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je sprejel danes dopoldne predsednika Britanskega nacionalnega sveta za obrambo miru lorda Johna Boyda Orra.

Lord John Boyd Orr je obiskal danes dopoldne šolo za ljudsko zdravje v Zagrebu. Pri tej priložnosti se je delj časa razgovarjal z ravnateljem šole dr. Andrijem Štamparom ter se zanimal za razne zdravstvene probleme v naši državi. Popoldne je lord John Boyd Orr obiskal kmečko obdelovalno zadrugo »Vladimir Bakarić« v Sesvetekem Kraljevcu in državno kmetijsko posostvo v Božjakovini.

Pismo tržaških delavcev CO Zveze sindikatov

Trst, 4. septembra (Tanjug). Skupina tržaških delavcev, ki je bila na letovanju v Gozdu Martuljku v Sloveniji, je poslala Centralnemu odboru Zveze sindikatov pismo, v katerem je rečeno, da je obiskala več industrijskih objektov in se seznanila s prevzemanjem tovarn po delavskih svetih.

»To je nov dokaz, da v Jugoslaviji zares gradite socializem,« je rečeno v pismu. O jugoslovanskem socializmu in jugoslovanski stvarnosti bomo pripovedovali iz tržaških delavcev. Skušali bomo prepričati tiste, ki še verujejo v Vidalijeve laži, da niso na pravi poti in da njihovo delo ne prispeva k stvari socializma na svetu.

Zatiranje slovenskih šol v Beneški Sloveniji

Trst, 4. sept. (Tanjug). V Beneški Sloveniji so pripadniki italijanske šovinistične skupine »Tricolor« ponovno začeli akcijo proti Slovincem. Groze jim, da jih bodo pregnali iz vasi, če ne bodo izjavili, da so Italijani. Deset slovenskih družin v Beneški Sloveniji je bilo že opozorjenih od pripadnikov omenjene skupine, da bodo morali zapustiti svoja rodna mesta, če se ne bodo odrekli svoji nacionalni pripadnosti. Tako opozorilo je dobil tudi član Demokratske fronte Slovencev v Italiji, kmet Tonaletti iz vasi Zverinac.

Šovinistično stališče do Slovencev se izraža tudi v zadržanju italijanskih šolskih oblasti, Slovenskim dijakom v šoli št. Peter ob Nadiži, ki se morajo že učiti v italijanskem jeziku, so sporočili po profesorjih, da jih bodo vrgli iz šole.

Nejasno stališče Plastirasove stranke ustvarja nove težave za grško vlado

Atene, 4. sept. (Tanjug). Po poročilih iz Aten je parlamentarna frakcija nacionalne unije centra na svojem sestanku sklenila, da ne bo sodelovala v Venizelosovi vladi. Po tem sestanku je general Plastiras izjavil, da je nacionalna unija centra soglasno sklenila, da mu bo brez kakršnekoli omejitve poverila odločitve o vprašanju stališča do nove vlade.

Pred sestankom parlamentarne frakcije nacionalne unije centra sta voditelja te frakcije Plastiras in Cuderos obiskala ameriškega odpravnika poslov Maynorja ter se z njimi daljša časa pogovarjala. Po

Lesno-industrijsko podjetje v Konjicah najboljšo v Sloveniji

Lesno-industrijsko podjetje Slovenske Konjice je bilo ustanovljeno šele v začetku leta. Z doseženimi delovnimi uspehi pa se je v prvem polletju uvrstilo med najboljša podjetja Slovenije. Te dni je kolektiv prejel prehodno zastavo vlade LRS.

Pri izpolnjevanju plana so imeli v prvem polletju precejšnje težave, čeprav je bilo dovolj delovne sile. Neupravičeni izostanki so bili visoki, storilnost pa nizka, kar se je občutilo predvsem v gozdni proizvodnji. V aprilu so odpustili nad 100 nediscipliniranih delavcev, nakar se je utrdila disciplina in je bilo tudi izpolnjevanje plana boljše. V gozdni proizvodnji in lesnih obratih so tekmovale brigade med seboj, direktorja pa je uvedla prehodno zastavo za najboljšo obrate. Med posameznimi obrati je bil najboljši v Slovenskih Konjicah, kjer je bila tudi najboljša gozdna brigada tovarna Zlodeja.

Polletni plan v eksploataciji gozdov je bil v območju direktorije LIP-a dosežen v sečnji za 115%, spravilu 109%, oddaji za 117%, v oddaji za eksport pa za 127%. V žagarski industriji pa je bil plan dosežen v rezanem lesu za 108%, pri zabojih 103%, plan oddaje za izvoz za 108% itd.

»Če že posnemamo kapitaliste vsepovsod, potem tudi glede propagandnih prijemov ne smemo zaostajati za njimi.«

poročilih atenskega tiska je Maynor izjavil, da je za rešitev vprašanja vlade potrebna sestava močne parlamentarne vlade ali razpis novih volitev. Šef nacionalne stranke Grčije Zervas je izjavil, da se smatra za člana liberalne stranke in da je pri prevzemu funkcije ministra za javna dela v novi grški vladi prisegel kot član te stranke. Po vseh iz Aten je Zervas nadalje izjavil, da bo sklical sestanek članov nacionalne stranke Grčije, da bi izdal formalni odlok o pristopu v liberalno stranko.

Skupščina britanskega kongresa Trade Unionov

London, 4. septembra. United Press poroča, da se je v Brightonu začela 82. redna skupščina britanskega kongresa Trade Unionov. Na konferenci je okrog 900 delegatov, ki zastopajo nad 8 milijonov delavcev. Skupščina je otvoril predsednik britanskega kongresa Trade Unionov Boulock, ki je opozoril delegate, da ne bi smeli priti v laburističnem gibanju do nobene nagle ali neodgovorne akcije za zvišanje mezd in plač. Pričakujejo, da bo posebno živahna diskusija o vprašanju mezd in plač.

Ameriški finančni minister prispel v Pariz

Pariz, 4. sept. Reuter poroča, da sta prispela v Pariz finančni minister ZDA John Schneider in pomočnik direktorja mednarodnega monetarnega fonda James Webb. Udeležila se boeta skupnega sestanka zastopnikov Mednarodne banke za obnovo in razvoj ter Mednarodnega monetarnega fonda. Sestanek bo 6. septembra v Parizu. V spremstvu Schneiderja in Webba je tudi 13 članov ameriškega Kongresa.

Tretji september bodo ZAGORSKI RUDARJI ohranili v svetlem spominu

Zagorski rudarski kolektiv je v nedeljo proslavil pomemben dan. Rudarji so prevzeli rudnik v svoje upravljanje. V počastitev tega zgodovinskega dne so tekmovali že od 26. avgusta. Na predvečer izročitve je SKUD »Vesna« organiziral koncert. Ves čisti dobiček iz te prireditve bodo vpisali v ljudsko posojilo.

Pri slavnostni izročitvi rudniška delovnemu kolektivu so bili navzoči: zastopnik generalne direktorije za premog LRS generalni inženir tov. Zabovnik, član OK KPS Trbovlje tov. Pečar Otmar in predsednik KLO tov. Ludoviko Franc.

Generalni inženir tov. Zabovnik je v imenu generalne direktorije čestital delovnemu kolektivu k temu dogodku. Tov. Pečar Otmar je v kratkih potezah nakazal borbo za uresničenje 5-letnega plana in v zvezi s tem gonjo Informbiroja proti naši državi. Primerjal je današnjo situacijo z borbo leta 1942, ko smo se nahajali v težkem položaju, in dejal: »Če bomo složni, bomo premagali vse težave in si zagotovili boljše življenje!« Tov. Ludoviko Franc ml. je govoril o nalogah delavskega sveta. Priporočevalno je zagotovil zbranimu kolektivu: »Zmagali bomo v tej gospodarski borbi!«

Direktor podjetja tov. Dular Alojz je poročal o uspehih in o problematiki

podjetja. Poudaril je borbo KP za delavske pravice in za uresničenje gesla: »Delu čast in oblast!«. Obrnivi se je predsedniku upravnega odbora podjetja tovarišu Andrejku Fiseku je rekel: »Ko ti izročam ključ našega rudnika, te pozivam, da delaš za napredek podjetja in za blagostanje celotnega delovnega kolektiva!«

Povečanje voznega parka in omrežja — najvažnejša naloga delavskega sveta ECZ v Ljubljani

V soboto popoldne je bilo v sindikalnem domu električne cestne železnice v Ljubljani prvo redno zasedanje delavskega sveta, ki sestoji iz 37 članov. Za predsednika sveta so soglasno izvolili tov. Gorkiča Vladimira, ki je po sklepu ključavničar. V upravni odbor so izvolili devet tovarišev: Zupaničiča Hermana, Galleta Ivana, Kuralta Staneta, Debenc Nado, Klanička Maksa, Urbanjo Jerneja, Volmuta Jožeta, Arharja Tona in Zagarja Janeza. Za predsednika upravnega odbora pa je bil izvoljen tov. Galle Ivan.

Tov. Trtnik Lojze, poverjenik za lokalni promet pri MLO, je nato predal ključ podjetja predsedniku upravnega odbora, nakar je tov. direktor Zagar Janez poročal o delu podjetja v prvem četrtletju letošnjega leta. Poudaril je, da je treba v prvi vrsti izboljšati organizacijo dela in vložiti vse sile za povečanje omrežja cestne železnice in povečanje števila tramvajskih voz. Sedanje

Podjetje »Živila« — prvo med trgovskimi podjetji izvolilo delavski svet

Republiško podjetje v živilih »Živila« je v soboto praznovalo dvojni praznik. Prejelo je prehodno zastavo ob zaključku polletnega tekmovanja in izvolilo svoj delavski svet. Te proslave se je udeležil tov. Borštinar Jože, minister za trgovino in preskrbo LRS.

Kolektiv je svoj polletni plan presegel za 26,38%. Normirane stroške so znižali na 21% in prihranili skupnosti samo v prvem polletju 763.800 din.

omrežje in vozni park ne zadoščata potrebam; sedaj so naši tramvajski vozovi vsak dan prenapolnjeni. Zato naj bo prva ekv delavskega sveta, povečati vozni park in razširiti omrežje. Važna naloga so tudi povečanje ekonomije, izpopolnitev menze, zboljšanje sanitarnih naprav, razsvetljave in priprave za ogrevanje. Tudi stanovanjsko vprašanje bo treba začeti reševati. Končno je naloga delavskega sveta, da v najkrajšem času reši problem prometa s trolejbusi.

Po tem zasedanju je bila pred remizo slovesnost. Najprej je pevski zbor zapel Internacionalno, nakar so najstarejši delavci odkrili spominsko ploščo in vladili zgodovinsko lipo. Na spominski plošči je napis: »2. septembra 1950 so delavci prevzeli vodstvo podjetja ECZ v lastno upravljanje.« Lipa, ki so jo istočasno vladili, pa bo rasla v spomin na ta zgodovinski dan. Po slovesnosti pred remizo je bila v sindikalnem domu živahna kulturna prireditev.

Kdo zavira REDNO PRESKRBO v okraju Slovenjgradec

Kadar nam v prodajalni povedo, da ni tega ali onega mogoče dobiti na karte, se kaj radi jezimo, ne da bi globlje razmislili, kje je za to vzrok. Najdejo se celo delavci, kakor je to primer v tovarni meril v Slovenjem Gradcu ter v železarni Guštanj, ki zagovarjajo špekulantske kmete, ali pa se jim kmetje vsevpriek »milijon« češ, saj jih bomo z odkupi gospodarsko popolnoma uničili. Ne pomislijo pa, da je od rednega odkupa odvisna tudi njihova preskrba na živilske nakaznice ter da se živila ne morejo zbrati od drugod kakor od pridelovalcev.

Ne bo odveč, če povem, da se mora odkupno podjetje bolj kakor vsako drugo boriti z različnimi težavami in jih v večini primerov tudi uspešno premaguje, da bi izpolnilo plan odkupov in zadostilo preskrbi naših delovnih ljudi. Marsikateri uri svojega prostega časa, marsikakšni uri spanja se morajo ljudje iz operativnega pa tudi iz administrativnega aparata podjetja odrediti v korist skupnosti! Koliko potov je treba storiti, večkrat tudi čisto zaman, koliko posv in žaljiv od strani kmetov »požretec«, preden so uspehi doseženi, plan izpolnjen in prehrana zagotovljena!

Marsikakšna neljuba »pomota« in zamera bi pa lahko odpadla, če bi se funkcionarji KLO-jev v polni meri zavedali svojih dolžnosti do države, kar pa v našem okraju ni povedo. Imamo primere, da so nekateri KLO-ji samovoljno popravljali plane obvezne oddaje in odločbe kmetovalcem, in to potem, ko so bile le-te že sprejete na zboru volivcev ter potrjene od poverj. za drž. nabave. Tak primer je bil v KLO-ju Pernice, kjer je predsednik Verdnik Ludvik, čeprav je bil od svoje administratorke in tajnice opozorjen, da dela nezakonito, popravil odločbe o obvezni oddaji mesa. Sekolovniku Francu, kmetu iz Pernice št. 19, je prestavljal rok za oddajo od meseca junija na oktober, kmetu Mravljuku Antonu iz Bistriškega Jarka pa je zaradi uvidevnosti »prestavil« obvezno oddajo masti od novembra na december. Brezovniku Andreju, kmetu iz Pernice št. 15, je »odložil« obvezno oddajo 90 kg mesa od meseca julija na november, kmetu Galerju Mirku pa je podaljšal rok za oddajo 359 kg mesa od meseca avgusta na november. S tem je oškodoval naše delovne ljudi v mesecu avgustu za

689 kg mesa in 6 kg masti, ki ga potrošniki prav zaradi takšnih »samovoljnih« ljudi niso mogli pravočasno prejeti. Kaj če bi v bodoče tudi njega »preložili« začasnó kam drugam, dobavo hrane pa tudi za nekaj časa preložili?

Če dela seveda predsednik KLO-ja nedopustne stvari, zakaj da si tega ne bi privoščili tudi poročevalci za kmetijstvo tov. Gašper Sekolovnik? Kmetu Galerju Marku iz Pernice je na kopiji odločbe zmanjšal količino oddaje masti od 22 na 18 kg. Kmetu Blimenu Antonu je kopijo odločbe tako »popravil«, da se je glasila na 15, namesto na 22 kg mesa! Ker je tako vsemogočen, zato se tudi rad izogne raznim konferencam in posvetovanjem, ki jih sklicujejo na okraju. Predsednik je administratori, ki sta ga opozarjali, naj ne dela kaj takega, grozil z javnim tožilstvom, da je on predsednik in da se zaveda, kaj dela. Zato se pa najdejo tam kmetje, kot n. pr. Palko Marija, ki je odkupovalca pri izvrševanju njegove službene dolžnosti zmerjala in žaljivo blatila naše ljudsko oblast. Tudi uspeh pri vpisu ljudskega posojila je temu podoben, saj je zbrano v celotnem KLO-ju komaj okrog 20.000 din!

Podoben je tudi primer v KLO-ju št. Janž pri Dravogradu, kjer je predsednik preстал rok oddaje za 151 kg mesa, ki bi moralo biti realizirano do konca avgusta — za poznejši čas, ne da bi letočasno zagotovili viro od drugod, da primanjkljaj nadoknadi.

Zaradi takšnih nepravilnosti ni čudno, če se plani odkupov večkrat ne izpolnijo pravočasno in če delovni ljudje ne dobijo tega, kar jim pripada. Tudi ni slučajno, da se evidenca oddaje in odkupa na KLO-jih, na poverjeništvih in na odkupnem podjetju ne more vkladati, če pa jo nekdo samovoljno popravi. Tako početje vzbuja po eni strani pri kmetovalcih občutek nesigurnosti, zmanjšuje ugled naše ljudske oblasti, in kar je najbolj škodljivo — zavira pravočasno preskrbo, na drugi strani pa daje potuho špekulantsko nastrojenim kmetovalcem, ki bi se radi obvezni oddaji odtegnili ali pa jo vsaj zavlekli. Organi naše ljudske oblasti bodo morali z energičnimi ukrepi in s pojasnjevanjem škodljivosti početja preprečevati taka dejanja, storilce pa klicati na odgovornost! J. G.

Nova uredba o cestnem javnem prometu

Zvezna vlada je izdala uredbu o prometu na javnih cestah; novi predpisi so v veljavi od 23. avgusta. Zaradi stalnega naraščanja prometa z motornimi vozili med industrializacijo se tudi naša država uvršča med naprednejše države z živahnim cestnim prometom; zato so potrebni tudi sodobni prometni predpisi. Nova uredba vsekar ustreza sedanji stopnji gospodarskega razvoja in prometa pri nas. To kažejo značilnosti uredbe.

Med splošnimi določbami je predpisano, da morajo biti javne ceste vedno proste za promet. Na javnih cestah smejo biti v prometu vsa vozila, ki po izdelavi, velikosti, oprepi in obsegu ter teži ne ogrožajo varnosti prometa. Zaradi varnosti morejo na posameznih cestah omejiti ali prepovedati promet za določene vrste vozil.

Na javnih cestah smejo biti v prometu samo motorna vozila brez napak. Vsako motorno vozilo in priklonik je treba komisijsko pregledati, preden jih izročijo v promet. Za vsako motorno vozilo na javni cesti je potrebno prometno dovoljenje; dovoljenja izdajajo za dobo, ki ne more biti krajša kakor leto dni. Voznik motornega vozila mora pred vsako vožnjo pregledati vozilo in se prepričati, ali je v redu.

Kolesa in vprežna vozila so dovoljena v prometu na javnih cestah samo, če imajo potrebne naprave za zanesljivo vodstvo in zaviranje, če so v dobrem stanju in če ne ogrožajo varnosti oseb, ki se z njimi vozijo ali varnosti prometa sploh.

Motorna vozila smejo voditi samo vozniki, ki so najmanj 18 let stari in ki imajo za to izpite in veljavno vozniško knjižico. Največja hitrost potniških avtomobilov in motornih koles na prosti cesti izven naselij sme znašati 80 km na uro, v naseljenih krajih pa do 50 km. Največja hitrost avtobusov, trolejbusov in tovornih avtomobilov izven krajev je dovoljena do 70 km, v krajih pa do 40 km. Republiški

Delavci so se tudi udeleževali prostovoljnega dela. Zadnje nedeljo v juniju je okrog 400 delavcev in nameščencev v podjetju naložilo v 4 urah okrog 40 vagonov lesa. Izkušnje posameznih obratov so v podjetju prenašali na rednih mesečnih konferencah, kjer so se sestajali šefi manipulačij, obratovodje žag in predsedniki podružnic.

Tudi konjsko lesnoindustrijsko podjetje se lahko pohvali z požrtvovalnimi delavci, ki so že izpolnili petletno plansko nalogo. Med temi je tovariš Jože Šega, odlikovanec z redom dela iz manipulačije v Slovenski Bistrici. V manipulačiji v Konjicah so petletno nalogo izpolnili Jurij Opercal, večkratni udarnik in deseter najboljših desetine v direktoriji, ki je zaseda pri tekmovanju prvo mesto, v republiškem merilu pa je na drugem mestu. V njegovi desetini dela tudi za drugo petletko Rudolf Topoljšak, večkratni udarnik. V podjetju so letoš razglasili že 200 udarnikov. Kolektiv lesnoindustrijskega podjetja v Slovenskih Konjicah dosega lepe uspehe tudi v drugem polletju.

Minister za notranje zadeve pa more predpisati tudi manjšo hitrost na posameznih cestah.

Predpisi o srečevanju vozil, prehitvanju in vožnji na križiščih so na splošno nespremenjeni. Glede zvočnih znakov pa je predpisano, da so nepotrebni znaki, ki motijo red in mir na javnih cestah, prepovedani.

Glede prevoza oseb in tovorov uredba določa, da je prevoz oseb s tovornimi avtomobili in prikloniki v prostorih, ki so določeni za blago, praviloma ni dovoljen. Izjeme so dovoljene pod pogoji, ki jih predpiše republiški notranji minister.

Prepovedano je goniti živino po javnih cestah, ki so določene samo za promet z motornimi vozili.

Pomemben je predpis, ki pravi, da je voznik dolžan pomagati drugemu vozniku, ki zaradi pokvarjenega vozila ali iz drugih razlogov ne more nadaljevati vožnje.

V splitski ladjedelnici so obnovili dve potniški ladji

Eno naših najpomembnejših ladjedelnic »Vicko Kretulović« v Splitu je nedavno obnovilo dve potniški ladji. V začetku leta so začeli temeljito popravljati in preurejati parnik »Pašman«. Delo je trajalo nad pol leta. Zdal pa je preurejena ladja že v prometu, in eicer na progi Split—Kardeljevo (Plöče).

V splitski ladjedelnici so preuredili tudi potniško ladjo »Budvo«, ki je zdaj v prometu v Hrvaškem Primorju.

V Sloveniji odpade le 0.2 ha orne zemlje na prebivalca

Z zemljo kot nenadomestljivim proizvodjalnim sredstvom moramo načrtno gospodariti

Vselej, ko v Sloveniji govorimo o sebi in o potrebi po povečanju kmetijske proizvodnje, nam mora biti živo pred očmi, da pri nas odpade zelo malo orne zemlje na prebivalca. V primeri s številnimi drugimi kmetijskimi in industrijskimi deželami je Slovenija po površini orne zemlje na zadnjem mestu. Razmeroma zelo majhna površina orne zemlje pri nas nam narekuje, da kar najbolj skrbno obdelamo sleherno zemljišče. Zemlja je nenadomestljivo proizvodno sredstvo. Kmetijsko površino je mogoče nekoliko povečati samo z melioracijami. Ni pa mogoče spremeniti večine nerodovitnih zemljišč v rodovitna. Vendar bi bilo nujno, da se kmetijska proizvodnja povečuje od leta do leta v razmerju za naraščanje prebivalstva in potreb po surovinah, ki bi jih moralo kmetijstvo dati industriji.

Iz tega sprevidimo, kako odgovorno in dolgo prevezamo vsi, ki sodelujemo bodisi neposredno ali posredno pri sestavljanju in urenitvi kmetijskih proizvodnih planov. Te odgovornosti se moramo dobro zavedati zlasti zdaj, ko se pripravljamo na jesensko setev. Nujno je, da v novem gospodarskem letu uporabimo zares vso obdelovalno zemljo, uporabiti jo pa moramo tudi najbolj racionalno. K temu bo nedvomno pripomoglo to, da bodo posledje pridelovalci predvsem sami odločali pri sestavi svojih setvenih planov — razdelitvi svojih zemljišč za posevke tako, da bo zmogljivost zemlje kar najbolj izkoriščena. Obdelovalci pa kar najbolj poznajo svojo zemljo in vedo, česa jim mora največ roditi.

Načrtno gospodarstvo pa seveda terja mnogo bolj učinkovite ukrepe, da bo obdelovalna zemlja zares razumno izkoriščena. Omogočiti bo treba, da bodo vsa zemljišča namenjena tistim kulturam, ki bi jih prav tam najbolj uspešno pridelovali. To pomeni, da je treba vsa zemljišča razvrstiti po njihovi zmogljivosti in lastnostih. Ta naloga, ki jo določa tudi petletni gospodarski plan, se imenuje kategorizacija zemljišč. Z drugimi besedami: razmejiti je treba kmetijska zemljišča od gozdnih. Relativna gozdna tla, ki je takšna, ki bi jih mogli koristneje uporabljati kot njive, sadovnjake ali vinograde, je treba spremeniti v obdelovalno zemljo. Gozd pa moramo varovati na absolutnih gozdnih tleh, tam, kjer imamo od gozda trajno največjo korist.

Rešitev tega vprašanja je v Sloveniji največjega pomena, mnogo večjega kakor v mnogih drugih pokrajinah v državi. Meja med gozdovi in pašniki, med tako imenovanimi varovalnimi gozdovi in planinskiimi pašniki, je marsikje nejasna in premaknjena, tako da se povečuje nerodovna površina. Razen tega je prav ta

ko silno nujna naloga, da čimprej rešimo vprašanje Krasa, to se pravi, da ga pogozdimo in preusmerimo kraško gospodarstvo tam, kjer je bilo usmerjeno predvsem na živinorejo, za kar ni bilo trajnih pogojev.

V Sloveniji deluje posebna medministrska komisija za ureditev zemljišč. Komisija razmejuje kmetijska in gozdna zemljišča po zmanjševanju načelih. Spočetka je šlo le za rešitev vprašanja pašništva v zvezi s planinskimi varovalnimi gozdovi. Pri nas je namreč večina pašnikov v gozdnem planinskem pasu, ne pa nad njim, kar pomeni, da utegne živina marsikje ogroziti gozdove, s tem pa tudi rodovitno zemljo. Kmalu pa se je pokazalo, da se delo komisije ne more omejiti le na planine ter da bo treba že v bližnji prihodnosti razvrstiti prav vsa zemljišča, tako da bomo kar najbolj izkoristili njihovo zmogljivost.

Doslej je komisija opravila že precej dela, vendar ima še pred seboj zelo veliko nalogo. Leta 1948 je kategorizirala planinska zemljišča na triglaviškem področju in v območju kočevsko-ribniškega gozdnega gospodarstva. Ta zemljišča obsegajo okrog 130.000 ha.

V Izveščju Gozdarskega inštituta Slovenije je ing. Mirko Sušteršič napisal razpravo o kategorizaciji in razmejitvi zemljišč v zvezi s delom komisije. Naši strokovnjaki so določili za izpolnitev pomembne naloge, razvrstitve zemljišč, jasne smernice. Tako naj bi razmejitve gozdne in kmetijske površine veljala za del splošne ureditve pokrajine; pri tem pa je treba upoštevati sorazmerno vse naravne in ekonomske dimenzije vsega ozemlja, ki ga razmejujev posredno ali neposredno zadeva. Določiti naj se uporaba posameznih površin le na splošno v »kmetijske« in »gozdne«. Klasifikacija se naj ravna strogo po načelu naravne uporabe površin. Trenutni ekonomski in socialni ozirom ne smejo pri tem odločati. Naravno načelo uporabe zemljišč mora upoštevati ohranitev ravnosti v naravi. Proizvajalna sposobnost tal mora biti popolnoma ohranjena; ustvariti pa je treba tudi pogoje za povečanje zmogljivosti. Pri kategorizaciji zemljišč je treba zlasti upoštevati, da morajo biti tla kar najbolj zavarovana pred erozijo, ki izvira iz nepravilne uporabe talne površine. Zato je treba največjo pozornost povečati varovalnim gozdom in pogozdovanjem v ta namen. Ekonomsko načelo uporabe in izkoriščanja površin mora biti v skladu z naravnim načelom uporabe, ohranitve in povečanja rodovitnosti tal.

Kako nujno je znanstveno delo, ki stremi za tem, da dosežemo kar najbolj smotrno izkoriščanje vse kmetijske po-

vršine, jasno pokažejo številke o obdelovalni zemlji v vsej državi in v Sloveniji. Sprevidimo, da se obdelovalna površina zmanjšuje. V primeri s letom 1939 se je v Sloveniji obdelovala zemlja po podatkih iz leta 1948 zmanjšala za 18,6%. Orne zemlje je za 18,1% manj, sadovnjakov za 18,6% in vinogradov celo za 23,2 odst. Medtem se je povečala površina nerodovitnih zemljišč za 27,6%, travnikov za 6,6, pašnikov za 7,35 in gozdov 1,8%. To pomeni, da smo izgubili 18,6 odstotka obdelovalne zemlje v ožjem pomenu besede, pridobili pa smo za 5,23 kmetijske površine na račun travnikov in pašnikov.

Površina nerodovite zemlje se je povečala za okrog 20.000 ha (okrog 28%) predvsem zaradi novih cest itd., industrijskih in drugih zgradb ter naraščanja površine naselij.

Do leta 1970 utegne prebivalstvo naše države narasti na 20 milijonov, kar pomeni, da bo tedaj na jugoslovanskega prebivalca odpadlo samo 0,37 ha orne zemlje, medtem ko je zdaj pride še 0,47 ha. Vendar je že to malo. V Ameriki odpade na prebivalca hektar orne zemlje, v Sovjetski zvezi 1,4 ha, v Franciji 0,54, v Španiji 0,82, v Italiji 0,36 in v predvojni Nemčiji 0,35 ha. V Sloveniji odpade že zdaj komaj 0,2 ha orne zemlje na prebivalca. Svetovno povprečje znaša 0,75 ha obdelovalne zemlje.

Sprevidimo torej, da moramo z zemljo, kolikor je še imamo, zelo skrbno gospodariti in si prizadevati, da se bo površina ornice v prihodnje čim manj zmanjševala. Zato moramo premišljeno izbrati kraje za stavbišča in zemljišča za komunikacije. Prizadevati pa si tudi moramo, da v melioracijah — tudi z manjšimi, krajevnimi — čim bolj povečamo rodovitno površino. Vso skrb moramo posvečati vestni obdelavi zemlje ob uporabi vseh najnovejših agrotehničnih ukrepov, tako da bomo kar najbolj povečali donos ter v tem pogledu dosegli naprednejše dežele.

UREDITEV BEOGRajsKEGA ZELEZNIŠKEGA KRIZIŠČA

Beograjsko železniško križišče že dolgo ne ustreza gospodarskim potrebam in razvoju naše prestolnice. Zlasti v zadnjih letih se je najbolj očitno pokazalo, da je treba čim prej urediti železniški promet. Železnica je vedno bolj ovirala tudi druge prometne stroke in ni mogla primerno izpolnjevati svojih nalog. Ureditev beograjskega železniškega vozlišča je določena s petletnim planom. Tudi to plansko nalogo so začeli z vso resnostjo izpolnjevati.

Med prva dela so uvrstili preložitve ali zgraditve nove proge od postaje Zemun Polje proti novemu savskemu mostu pri Ostružnici in dalje skozi predor, ki bo nad 1.500 metrov dolg, potem pa še skozi krajše predore. Nova reprezentativna postaja bo v Novem Beogradu. Med nadaljnjimi etapami velikih del bodo zvrtili več predorov in zgradili mostove čez Savo in Donavo ter tako železniško križišče popolnoma osvobodili zunanega prometa. Po temeljitji preudritvi železniškega omrežja železniški promet ne bo več oviral urbanističnega razvoja mesta.

Ze leta 1948 so začeli vrtati nad 1.500 m dolg predor pri Kijevu. Doslej se prodri 700 m daleč, tako da bo kmalu polovica velikega dela končana. Minerji so imeli zelo težavno nalogo zaradi nezanesljivih zemeljskih plasti, velikega pritiska in ker je v predor močno siliła voda. Kolektiv železniškega gradbenega podjetja št. 3 v Beogradu, ki je med drugim prevzelo tudi kopanje predora, je prejel za uspešno delo v prvem letošnjem polletju prehodno zvezno zastavo CO Zveze sindikatov Jugoslavije in ministra za železnice vlade FLRJ.

POPRAVEK

V večerajšnji številki »Ljudske pravice« bi se na prvi strani levo spodaj moral glasiť naslov: »Železniški kolektiv postaje Nova Gorica, najboljši v državi, je prejel prehodno zastavo«. V tekstu samem pa: OK KP za Gorico — namesto OK KPS za Solkan.

Tat in ponarejevalec čekov pred sodiščem

Ljubljana, 4. septembra.

Za komaj 39 letnega Kranjca Janeza iz Ljubljane, ki si je zaželel razpisnega življenja, slaba in ponorjaška družba ni rodila dobrih posledic. S svojim prvim podjetjem Kričkom in Jaroslavom je iskal prilike, kako bi prišel do denarja. Ko je vse dobro premislil, se je Kranjec, kurir pri trgovskem podjetju »Tekstil«, odločil, da se za vsako ceno dokopije do čekovnih golle. Pri tem je imel srečo. V osebnosti blaginčarke je odkril izmakli blok s čeki in vsakokrat iztrgal po eno čekovno golico. Obakrat je golice opremil z neresničnimi podatki in ju overoval s uradnim pečatom podjetja »Tekstil«. Tudi najtežji del falsifikata, to je podpis imen direktorja podjetja in pooblaščenke, je dobro opravil, saj se je v tem vodenki je ves teden. Da bi zadelo samo po sebi ne bila preveč sumljiva, je obakrat ob predložitvi falsificiranih čekov v Komunalni banki in Izplačilno predložil še računa z vsemi ustreznimi podatki, opremljena z uradno štampiljko in naslovljenima na dvoje koristnikov. Na ta ponarejena čeka je dvignil prvih 17.960,—, drugič po 30.000,— dinarjev. Svojeemu prijatelju Kričku, ki je za malverzacije vedel, je izročil 30.000,— din., ostali priljubljeni denar na skodo splošnega ljudskega premoženja pa je uporabljal za nakup ure, gumarje, obleke in drugih stvari, sicer pa ga je zabil s svojimi prvimi prijatelji v baru in po kavarnah. Ljudsko sodišče je Kranjca Janeza kaznovalo na 4 leta odvzema prostosti s prisilnim delom, Krička Jaroslava pa na eno leto odvzema prostosti. S. M.

Poskus umora noseče žene

Zaradi poskusa naklepne usmrtnice so je moral srozarjati Mastek Anton, sofer iz Povsetove ulice v Ljubljani. Mastek, ki je sicer poročen in oče nezakonakega otroka, je spoznal Gantar Marjo, snailko v Splošni bolnici, med katerima je prišlo do intimnih odnosov, ki niso ostali brez posledic. Ker ni uspel z nagovarjanjem, da bi Gantarjeva plod odpravila ali priakulogemu otroku umrla, je za zrelom preduraku sklenil, da se izuži Gantarjeva in s tem tudi otroka.

25. julija t. l. svedec se je v imenovanu, ki je bila v osmem mesecu nosečnosti, dogovoril za sestanek ob železniškem mostu pri Mestni klavni. Svoj prvotni namen, da jo usmrti na ta način, da bi jo vrzel pod prihajajoči vlak, ko bi jo prejel z močnim udarcem po tihniku onesvestil, je iz neznanega vzroka spremenil. S tem pa ni odstopil od svojega započetege dejanja. Svojo črtico je zavlekel na železniški most preko Grubarjevega prekopa ter je tam v svoji pozitivni nameri, da bo uspeh sigurnejši, davil z vrvi. nato pa je pahnil v prekop Ljubljance. Na obupne klice naraščence, ki se je v vodi ovestila, sta bližnja stanovalca Ljampil Ciril in Semraje Ivan potegnala Gantarjevo iz objema smrti in tako rešila življenje njej in priakulogemu otroku. Obtožen Mastek je za svoj grdo dejanje, ki je povzročilo silno ogorčenje med ljudmi, prejel 5 let odvzema prostosti s prisilnim delom. S. M.

Obsojena goljufa in špekulanta

Gov. Radgona, 4. sept. Rudolf in Terezija Koler sta kot bliva gostilničarja v Radgoni prošila v jeseni leta 1948 tamkajšnji KLO, da bi s svojo prvotno gostilno stonila v sklop kraljevih gostinskih podjetij KLO. Je njuni prošnji uspeh, ki je nametil v rokah Rudolfa Kolerja kot poslovodja. Terezija pa kot glavno kuharico z redno mesečno plačo. Kolerjeva sta vložila v podjetje svoje gostinski inventar, medtem ko sta najemnjoma za tujske sobe izkoristila sama. Tako so njuni mesečni

prejemki znašali skupaj okrog 16.500 din. Vendar s tem še nista bila zadovoljna. Rudolf Koler je na račun podjetja okrelb tiskovine za tujske sobe, manipuliral z vinom itd. ter okodoval kraljevo gostilno za najmanj 12.000 din. Poleg tega sta Kolerjeva sprejemala na hrano razne osebe po njihih cenah, nabavljala večje količine perutnine na prostem trgu in povzročila s tem v kuhinji okrog 32.000 din primanjkljaja. Da bi njune goljufije ne prišle na dan, je Koler umetno dvignil vrednost aktivne strani bilance, opustil blagovno knjigovodstvo ter unčil kuhinjsko knjigo. Vsa ta dejanja so odkrili na podlagi analize računov. Okrajno sodišče v Radgoni je zaradi takoga postopanja obsojilo Rudolfa Kolerja na 3 mesecev odvzema prostosti, Terezijo pa na 6 mesecev poboljševalnega dela. — D. K.

Ker ni izpolnil obvezne oddaje

Ljutomer, 4. septembra. Jakob Kosi iz Grab št. 4, v KLO Klučarovi pri Ljutomeru se je moral zagovarjati pred ljudskim sodiščem, ker ni izpolnil obvezne oddaje. Kosi poseduje 17 ha zemlje in bi moral oddati 1512 kg belih žitaric ter 500 kg ovsu, toda na odkupno podjetje v Križevce je pripeljal le 821 kg belih žitaric in 267 kg ovsu. Da bi državo še bolj opeharil, je prinesel med žito 15% peska. Ko so organi LM in odkupnega podjetja napravili v njegovi hlini preiskavo, so našli še 2500 kg belih žitaric. Kosi se je pred sodiščem izgovarjal, da so prineseli pesek med arno njegovi otroci brez njegove vednosti. Ta trditve se je pokazala za neresnične. Dejal je tudi, da bi bil pripravljen oddati predpisano količino, ko bi mu ministrstvo za državne nabave rešilo prošnjo o znižanju obvezne oddaje. Ljudsko sodišče je obsojilo Kosiya na 11 mesecev odvzema prostosti. — K. I.

PRED V. KOROSKIM FESTIVALOM

Guštanj, 4. septembra. V Guštanju gradijo letno gledališče za okrog 3000 gledalcev. Prostor za sceno je tako spretno izbran, da se kuils sploh ne da razločiti od ozadja, ki ga je dala narava sama. 9. t. m. bo SKUD »Prehitev Vorance« uprizorilo v novem gledališču Zlikove Miklovo Zelo pod vodstvom režiserja tov. Ferka. Ta predstava bo hkrati lep uvod v kulturni teden V. koroskega festivala, ki bo od 19. do 17. septembra. Uprizoritev Miklovo Zale v Guštanju pa ima še svoj poseben kraljevni pomen. V igri, ki se godi na koroskih tleh, nastopajo domači delavci, kmetje in dijaki iz Guštanja in okolice. Poleg tega pa se bo igra pričela v trenutku, ko bodo delavci železarnice prevzeli upravo podjetja v svoje roke. — *

Ljubljana — V nedeljo so delavci in uslužbeni Podjetja železovorskih restavracij LR Slovenije izvolili svoj delavski svet in prevzeli v svoje roke vodstvo podjetja. Ob tej priliki je delovni kolektiv sklenil, da bo osnovni plan podjetja še bolj presegel kot dosedaj in znatno izboljšal preskrbo potnikov. B. S.

Bo v o. e. — Kravca borcov v Boven je napravila pred kratkim izlet na planino Golob, kjer so odkrili spominsko ploščo padlim vojniim žrtvam. V času ko se je ustanavljala Gradnikova brigada, so se tu 26. aprila 1943 predi sspadli partizani z italijansko fašistično družino. V zelo ostri bitki je padlo 32 vojakov, medtem ko je imel sovražnik 58 tvojih in ranjenih. Partizani so težko preživelju klub izgubam dobro prestali. Ob odkritju plošče je govoril o poteku bitke bivši borec in kapetan JA tov. Vlado Durjava.

Kaj vse izdelujeta iz odpadkov

Kovinska in papirna industrija v Mariboru

Številne drobne predmete, ki jih nudijo naše trgovine potrošnikom, izdelava naša industrija iz odpadkov. Kovinska industrija, ki izkorišča odpadke 90 do 93%, izdeluje iz njih razne predmete za široko potrošnjo, izdeluje pa tudi razne izdelke, kakršne smo poprej uvažali.

V tovarni nožev v Mariboru, ki je znana po svojih kvalitetnih izdelkih po vsej državi, izdelujejo razen nožev tudi brane škarje, za katere dobivajo odlitke iz livarn. Za izdelovanje škarj so jim primanjkovala vzmetna peresa. Vendar so tudi to vprašanje delavci sami rešili. Po zamisli tov. Gradniška so začeli iz jeklene pločvine izdelovati vzmetna peresa, ki popolnoma ustrežajo svojemu namenu in se po kvaliteti ne razlikujejo od uvoženih. Iz odpadkov, ki jih delno dobivajo tudi iz drugih obratov kovinske industrije, izdelujejo vseh vrst žepne nože in pipe. Izdelujejo tudi kovinske žaglice za industrijo. Da bi razširili obseg proizvodnje in ugodili potrebam potrošnikov, so v obratu začeli poskusno izdelovati jedilni pribor iz aluminija. V obratu pa izkoriščajo tudi lesene odpadke,

iz katerih izdelujejo štípalke za obešanje perila.

Tudi v obratu blagajn bodo razširili obseg proizvodnje. Začeli bodo izdelovati kovinsko pisarniško pohištvo in avtomatične pošne nabiralsnike. V obratu izkoriščajo odpadke do 90%; iz njih izdelujejo hranilnike, obešalnike in okovje za pohištvo.

Kakor kovinska, tako tudi papirna industrija izkorišča odpadke za izdelavo praktičnih predmetov za široko potrošnjo. V papirni industriji so velike težave z materialom, tako ji primanjkuje raznega papirja, zato so začeli v obratu kartotek proizvajati iz kovinskih odpadkov razne predmete, po katerih je večje povpraševanje. Zdej izdelujejo v obratu kartotek tudi razne podpetnike za čevlje, podložne ploščice za vijake, trikotnike za tipe in razne tečajnike za pohištvo in okna. V obratu kartotek pa so po zamisli tov. Soliča izdelali posebne vrste aparat za brušenje britvic.

Iz papirnatih odpadkov izdelujejo razne okraske za krste, razne skatle in tube za zdravila, škatlice za naočnike in peresa ter razne igrače.

Ob ustanovitvi GUBČEVE BRIGADE 1942

(Nadaljevanje)

šivo partizanov. Ne samo od Cirknika, t. j. iz smeri od nemake razmejitvene črte, temveč tudi od juga sem in iz smeri Cateža ozlroma Mirne.

Ko je bila enotam razposlana odredba št. 10, je n. pr. Krški odred takoj došlo, katero enoto bo poslal v sklop nove brigade. Izbran je bil II. bataljon, h kateremu je takoj odšel komandant odreda Dule Mornar — Dušan Švars, in z njim najprej napadel progno v bližini Mirne peči (primerjaj poročilo pod št. 16). Po poročilu štaba Krškega odreda je II. bat. v noči na 1. sept. iztril vlak blizu Mirne peči in odpel nekaj tovornih vozov, ki so potem brzeli nazaj na postajo v Novo mesto in tam povzročili še neugotovljeno škodo. Brzojavka XI. arm. korp. št. 02/8413 z dne 2. sept. 1942 poroča o tem: »V teku noči na 1. sept. so uporniki napadli z ognjem straže med Mirno pečko in čuvajnico 32 — 85,8 km —, odvili vijake na tračnicah in povzročili iztrjenje dveh lokomotiv in petih tovornih voz. Naš odpor je prizadel upornikom neugotovljene izgube. Proga bo v teku dneva popravljena.« Poročilo div. Isonzo je je poleg tega imelo pripisano še: »Nekaj voz se je odpelo in so letili nazaj do Kandijev (F. I. 213). Kratika in jedrnata zabeležka na direkčiji drž. železnice pa se glasi: »1. IX. 1942; km 86,4; Mirna peč—Novo mesto: Vlak 9928 navozil na razdrto progno. Iztrilil priprežni vlak. Strojo ter 5 vagonov. 10 vagonov odpetih

in steklo skozi N. m. — Ki, Bv, nazaj Bv. Ki Nm in zopet Nm., kjer so bili ustavljeni. Ranjen v glavo Pančur, kurjač Proga poškodovana v dolžini 3 tirnic. Zakasnitev 37 ur in 45 minut. Škoda 18.342 lir.«

Iz te zabeležke je razvidno, da je 10 odpetih voz po močno nagnjeni progji divljalo proti Novemu mestu, brzelo skozi postajo in predor preko mostu, se ustavilo šele na vzpenjačih se progji proti Dirčni vasi, zaradi strma pa zopet vse hitreje ropotalo skozi postajo Kandijo in most in predor ter skozi novomeško postajo zopet proti Mirni peči in šele, ko so se ponovno vračali na novomeško postajo, so jih zaustavili. Da je to nočno prevajanje samih voz brez stroja bilo za naše ljudi zabavna zadeva, je razumljivo, italijanski vojakom, ki so stražili progno, pa se je zdela po pripovedovanju prič stvar naravnost pošasna in so temu primerno tudi reagirali.

To pa ni bil edini napad na progno v tem času. Ze 29. avgusta so prav v bližini kraja kot 1. IX. — pri km 84,7 — napadli partizani italijanski bunker in uničili tel. napravo. 2. IX. pa streljali na vlak pri Ponikvah in 3. sept. pri predoru pod Sv. Ano.

Po napadu na vlak 1. IX. je Dule z II. bat. KO odšel proti Trebelnem, 3. sept. pa je korakal skozi vas tudi bat. Tomšičeve brigade, ki se je obračal od

Ljubljane mimo Polce, bil 1. sept. v bližini Stične in se od tam pomikal mimo Primskovega in čez Catež na Mirno in od tam na Trebelno. Za skukine, ki so prihajale iz Suhe Krajine, glej njih poljožbe v začetku sept. v poročilu štaba Gubčeve brigade z dne 8. IX. 1942.

Vsaj tretjega septembra, še ne prej, je bil na Trebelnem tudi Primož Trtnik — Aleš Bebler s svojim štabom. Na Trebelnem je bil ta čas tudi III. bat. KO v jačini kaldi 200 met. Bebler je ta čas zaključeval zadnje priprave za ustanovitev brigade. Na treh listih pisarniškega formata si je zapisal komandni kader za posamezne bataljone in čete nove brigade ter 3. sept. zapisal tudi dnevni red raznih konferenc s partijskimi in terenskimi delavci, ki so bile predvidene za 4. sept. Poleg borecev so bili takrat na Trebelnem tudi aktivisti, saj je samo bataljon Tomšičeve brigade na svojem povratku od Ljubljane pobral vse manjše partijske enote in vse politične delavce od Ljubljane do Mirnske doline in je tako italijanska ofenziva, ki je nekaj časa bila bataljono prav za petami, uderjala v prazen prostor. 8. sept. je bilo zbranih v bližini Trebelna že veliko število partizanov in tega dne proti večeru je moralo biti, ko so borec, ki niso bili razporejeni na položajih, zavzeti poslusal, kar jim je pripovedoval mladi kurir Jovo, ki je ta čas prišel s patroljo iz Vrhovnega štaba, o dogodkih in borbah v takrat tako daljni, pa za partizana tako blizki Bosni in o Vrhovnem štabu NOV v njej.

monikarskim zborom »Jože Moškrič«, kakor je objavil naš list. Tekmovala je seveda med godbami na pihala in se ni in se tudi ne more meriti s harmonikarji oz. harmonikarji z njo. Na tekmovanju je dosegla prvo mesto med godbami na pihala. Ocenjena je bila s 86,9 točkami, to je 73,8%.

Kranjska godba KUD »France Prešeren« je dosegla drugo mesto s 90,4 točkami, ali 60,8%.

Na republiško tekmovanje so bile pozvane še naslednje skupine: Godba na pihala »Janko Premri-Vojko« iz Idrije, orkester društva »France Prešeren« iz Šempetra pri Gorici in harmonikarski zbor MKUD »Kajuh« iz Ljubljane. Te skupine so na oblasnem tekmovanju dosegle zadostno število točk, da bi lahko nastopile na republiškem tekmovanju, se pa tekmovanja iz upravičenih razlogov niso mogle udeležiti. Jasno je, da bi z njihovim udeleževanjem mogli biti rezultati do neke mere drugačni.

Rezultati tekmovanja pevskih zborov dne 9. VII. so prav tako drugačni, kakor je bilo objavljeno. Pevski zbori so tekmovali v treh skupinah: A, B in C. Vsi zbori: moški, ženski in mladinski so si sami izbrali skupino. Potemtakem je seveda tudi jasno, da so možni prvaki v vsaki izmed teh skupin vseh štirih vrst pevskih zborov.

Izd tekmovanja je sledelo:

A kategorija: Mešani zbori: I. mesto KUD »Laško-Redčica« 40 točk — 80%.

Mladinski zbori: I. mesto SKUD »Jože Moškrič«, Ljubljana, 41,2 točk — 82,4%.

B kategorija: Mešani zbori: I. mesto SKUD »Jože Mazovec«, Ljubljana, 40,1 točk — 80,2%.

II. mesto SKUD »Emil Bizjak«, Vrtojba pri Gorici, 39,2 točk — 78,4%.

Mešani zbori: I. mesto SKUD »Pošt-nih uslužbenecv«, Ljubljana, 39,8 točk — 79,6%.

II. mesto: KUD »Stane Dobovičnik«, Vrhnika, 39 točk — 78%.

Ženski zbori: I. mesto KUD »Stane Dobovičnik«, Vrhnika, 38,9 točk — 77,8%.

C kategorija: Mešani zbori: I. mesto KUD »Stane Dobovičnik«, Vrhnika, 40,1 točk — 80,2%.

Tekmovanja pevskih zborov se niso udeležili moški zbor »Angel Besednjak« iz Maribora v A kategoriji, mešani zbor istega društva v B kategoriji in ženski zbor SKUD »France Prešeren« iz Kranja, tudi v B kategoriji. Prva dva zbora se tekmovanja nista udeležila zaradi nepredvidenih tehničnih težav, ki so nastale zadnji dan pred tekmovanjem. Kranjski zbor pa je upravičeno izostal, ker je bil v dneh republiškega tekmovanja brez pevovodje. Torej za te zbore ne velja, da bi se odtegnili tekmovanju, sploh ne velja tisto o »splošni abstinenciji«, ki naj bi imela »globlji vzrok«, ker se je izvršni odbor Ljudske prosvete Slovenije dogovoril z vodji SKUD, da zanje kategorizacija ni obvezna, ker so se itak udeležili pozimi kategorizacije v zvezi s IV. revijo.

PO ZMAGI JUGOSLOVANSKIH PEVALCEV-MEADINCEV

Imamo dober kader mladih plavalcev

V soboto in nedeljo je bil na plavalnem bazenu Naprijeda v Zagrebu meddržavni plavalni dvoboj mladinskih reprezentanc Jugoslavije in Italije. V obeh reprezentancah so nastopili nekateri najboljši jugoslovanski in italijanski tekmovalci, vendar kljub temu niso bili doseženi odlični rezultati. To gre predvsem na račun izredno težkega bazena, prav tako pa je bilo tudi vreme za postavljanje boljnih rezultatov zelo neugodno (v nedeljo je med tekmovalcem deževalo). Skupno stanje točk (waterpolo, skoki in plavanje) je 98 : 79 za Jugoslavijo.

V skokih so naši mladinci pokazali, da se počasi vračajo med najboljše skakalce v srednji Evropi, kar velja posebno za Dobrina, ki je kljub temu, da je prvi skakal z desetmetrkega stolpa, zmagal s precejšnjim naskokom pred oboje italijanskima tekmovalcema. Tudi drugi jugoslovanski skakalec Porenta je kljub temu, da ni dovolj treniral, pokazal lepe skoke ter dosegel zadovoljivo število točk. Obe naši tekmovalki Majerjeva in Tutta sta morali prepuštit prvo mesto odlični Italijanki Contejevi, ki je pokazala izredno lepo tehniko in sigurne skoke. Plavalna zveza bo morala posvetiti vprašanju skakalnega kadra (posebno ženskega) več pozornosti.

V plavalnih točkah so v obeh dneh naši plavalci in plavalke dosegli prva mesta, razen na 200 m prono in na 100 m prosto za moške, kjer sta zmagala oba italijanska predstavnik Griz in Buoncuore, ki sta se tudi udeležila VII. evropskega prvenstva v plavanju. Od moških so bili najboljši Pricker, Karaulič in Pelan, ki je sigurno zmagal v plavanju na 100 m hrbtno, med ženskami pa Gr-

ničičeva, Lavrenčičeva in Ligorio. Tudi v obeh štafetah 4x100m prosto smo zmagali, vendar bi s postavitvijo Kalčičeve namesto Ivkovičeve dosegli v ženski štafeti nov državni rekord. Ivkovičeva je svojo del proge preplavala v slabem času 1:22,8.

Waterpolisti, ki so prvi dan zmagali, drugi dan pa igrali neodločeno 2:2, so pokazali zelo dobro igro, vendar niso znali izkoristiti posebno drugi dan nekoliko ugodnih priložnosti. V obeh dneh so Jugoslavijo zastopali Janković, Matulič, Brajevič, Bonacić, Kačić, Gesl, Somodji in Ježič. Prvi dan je sodil italijanski sodnik Roggione, drugi dan pa Jugoslovjan Grkinić.

Vodstvo Plavalne zveze Jugoslavije se je dogovorilo s predstavniki italijanskih plavalcev, da bo 23. in 24. septembra v Milanu plavalni dvoboj ženskih reprezentanc Jugoslavije in Italije v plavanju in skokih. Našo reprezentanco bodo sestavili po končanem državnem prvenstvu.

WATERPOLO — II. LIGA

V Hercegovanem se je pričelo prvenstvo II. zvezne waterpolo lige, v kateri sodelujejo: Naprijed (Zagreb), Proleter (Zrenjanin), Enotnost (Ljubljana), Polet (Sombor), Korčula in Jadran (Hercegnovi).

Jadran je premagal Enotnost s 9:2 (4:2), sodnik je zaradi prestopka izključil iz igre igralca Enotnosti Hribarja. V drugi tekmi je Polet premagal Enotnost s 4:2 (2:0). Ostali rezultati: Naprijed : Proleter 4:4, Korčula : Polet 7:3, Jadran : Naprijed 5:4, Korčula : Proleter 5:3, Jadran : Korčula 5:4, Proleter : Polet 6:5.

Včeraj je bilo prvenstvo končano. Zmagal je Jadran iz Hercegnova in se na ta način kvalificiral za I. zvezno ligo. Druga Korčula, 3. Naprijed (Zagreb) 4. Polet, 5. Enotnost, 6. Proleter.

VELIK USPHEH KOSARKASEV ZELEZNIČARJA

Veliki uspehi ki jih dosegajo kosarkasi Zeleznicarja, privabljajo na tekme vedno večje število gledalcev. Tako je na nedeljski tekmi, ki jo je odigral Zeleznicar s Crveno zvezdo, prisostvovalo nad 2500 gledalcev, ki so bili navdušeni nad zanimivo igro v obeh polčasih.

Crvena zvezda je predvedla boljšo igro v prvem polčasu kar je razvidno tudi iz rezultata — 22:15 v njeno korist. V tem delu igre so igralci Zeleznicarja netočno metali na koš in zaradi tega niso izkoristili osebnih napa-

V drugem polčasu pa je Zeleznicar igral mnogo bolje in je že v prvih minutah izenačil na 22:22. Ostina borba se trajala še naprej tako da sta se moštvi stalno borila za vodstvo, do stanja 30:30. Bodreni od običajstva so Zeleznicarji z velikim elanom in hitro igro, ter točnim metanjem na koš v borbi z rutiniranimi reprezentanti prešli v vodstvo 34:33. Od tega rezultata naprej pa je Zeleznicar s izredno dobro igro dosegel še sedem košev, ter zmagal z rezultatom 41:33. Moštvi sta igrala v postavah: Zeleznicar: Vozel (9), Amun (16), Remjo (2), Feguš (4), Dou (1), Skrijano (6), Dvorjak (2), Brdnik, Miller, Tosič, Gričar.

Crvena zvezda: Popović (7), Gee (13), Roklič (12), Demšar (9), Kalender (3), Jovan-

Slovenska odbojkaška liga PRESEREN PREMAGAL SLOVENJGRADEC S 3:0

Slovenjgratec, 3. sept.

Tu je bila danes odigrana prvenstvena tekma slovenskega kola odbojkaške lige, v kateri sta se srečali moštvi Preserena iz Radovljice in Slovenjgradec. Kljub pričaovanju je z visokim rezultatom 3:0 (15:10, 15:9, 15:10) zmagalo gostujoče društvo. Krivdo za poraz domači igralci, ki so veliki favoriti, je treba iskati predvsem v dejstvu, da so nastopili domači s popolnoma pomlajenim moštvom ki je igralo brez prave povezave. Moštvo Preserena iz Radovljice je zmagalo popolnoma zaslužno čeprav tudi njihova igra ni bila popolnoma na višini.

V S. Maribor 8. septembra. — Pred malokotno gledalci je preteklo soboto domači Kovinar gladko premagal moštvo Preserena iz Radovljice s 3:0 (15:15, 15:13 in 15:6). Danes pa je premagal največje tekmeča za prvo mesto domače moštvo Zeleznicar s 3:2 (15:6, 15:9, 7:15, 9:15 in 15:8). S to zmago je Kovinar prevzel vodstvo v republiški odbojkaški ligi in ima izgled za osvojitve prvega mesta.

III. LETNE STUDENTSKE IGRE SO KONČANE

Letne študentske igre, ki so bile te dni v Ljubljani, so ob koncu v soboto so zbrala v Ljubljani najboljši fizikalni in vseh jugoslovanskih univerz. V vseh disciplinah so se odvijale zanimive borbe zlasti med izenačenimi moštvi. Študentske igre pa niso imele za cilj samo športne rezultate, temveč so bile tudi sredstvo za zblizanje vseh jugoslovanskih študentov. Vendar so se nekateri posamezniki z nediscipliniranim in nešportnim vedenjem oddaljili od omejenega smotra.

DVIGALCI UTEZI NASTOPIJO DANES

V telovadnici realne gimnazije v Vagovi ulici bo danes ob 19. uri prvenstvo Slovenije v dviganju uteži. Poleg nekaterih starejših dvigalcev bodo nastopili mlajši tekmovalci, ki kažejo veliko sposobnost za to težko pa-nogo. Tekmovanje bo imelo tudi velik propagandni pomen, saj je dviganje uteži pri nas šele v razvoju. Ob gostovanju dunajskih dvigalcev v Ljubljani se je naše občinstvo lahko prepričalo o zanimivosti tega tekmo-vanja.

Nogomet

Torino. — V nedeljo je zagrebški Dinamo premagal enajstletno Torino s 2:1 in ne Torino Dinamo, kakor smo včeraj zaradi slabega radio prenosa pomotoma poročali. Ljubljana. — Rezultati tekem za prvenstvo Slovenije ki jih včeraj nismo objavili, so naslednji: Mladenci — Gregorič 2:0 Drava — Proleterec 2:0 Branik — Zeleznicar 2:0.

LESTVICA TRETJE ZVEZNE LIGE

Table with 4 columns: Team, Goals, Points, etc. Rows include Radniški, Veleš, Dinamo, Milicionar, Zagreb, Borac, Proleter, Sibenik, Rabotniški, Budar, Sutjeska, Zeleznicar.

ZVEZNA KOSARKASKA LIGA Zeleznicar (B) : Zeleznicar (L) DREVI OB 20. URI V ŠISKI

Ponedeljek, 4. septembra

Danes so odigrali XI. kolo šahovske olimpijade v Dubrovniku. Rezultati XI. kola so naslednji:

- Jugoslavija-Italija 3:0 (1)
Argentina-Norveška 3:0 (1)
ZDA-Grčija 3 1/2 : 1/2
Zapadna Nemčija-Danska 3:1
Nizozemska-Svedska 2:0 (2)
Belgija-Finska 3:1
Avstrija-Francija 1 1/2 : 1/2 (2)
Čile-Peru 2 1/2 : 1/2 (1)

Partija dr. Trifunović : Giustolisi je bila prekinjena. Trifunović stoji nekaj bolje in ima pozicijske prednosti. Ima sigurno remi. Rabar je premagal Prima-vero, Pirc pa Porreco.

Jugoslavija proti Italiji 3:0 (1)

Argentina-Norveška: Najdorf : Myhre 1:0, Bolbochan : Vestoeel prekinjeno. Veliko presenečenje je remi med Reshewskym in Mastihadesom. Grški mojster je igral zelo lepo in je Reshewskem nudil močan odpor.

Zapadna Nemčija-Danska: Unzicker je premagal Envoldsen. Dve partiji sta bili remi.

Belgija-Finska: O'Kelly je zmagal nad Boockom. To je prvi Boockov poraz.

Svedska-Nizozemska: dr. Euwe je premagal Skoelda, Kramer pa Stenburga.

Stanje tabele po XI. kolu je naslednje: 1. Jugoslavija 32 1/2 (2), 2. Argentina 30 (4), 3. Zda 28 1/2, 4. Zapadna Nemčija 27 (3), 5. Nizozemska 25 1/2 (3) 6. Belgija 24 (2), 7. Čile 23 (3), 8. Finska 21 (3), 9. Svedska 21 (2), 10. Avstrija 19 1/2 (5), 11. Francija 19 (3), 12 Italija 15 (3), 13. Peru 15 (2), 14. Danska 11 (3), 15. Grčija 8 1/2 (3), 16. Norveška 7 1/2 (3).

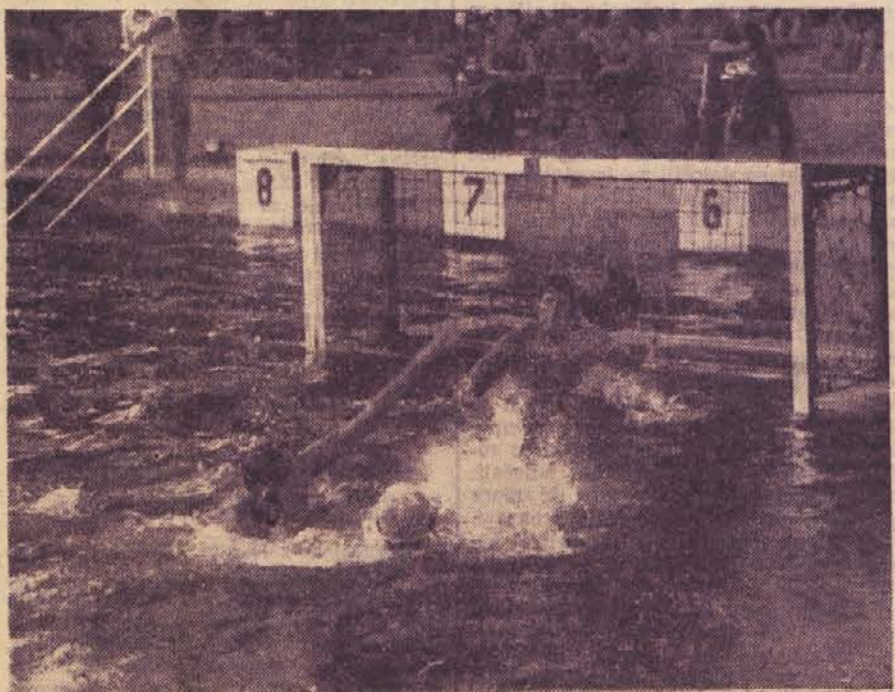
V XII. kolu bo Jugoslavija igrala proti Argentini, Norveška-Danska, Italija-Svedska, Nizozemska-Grčija, ZDA-Francija, Avstrija-Peru, Zapadna Nemčija-Belgija, Čile-Finska.

Dubrovnik, 4. sept. (Tanjug). Jugoslovanski prvak Gligorič je zbral po devetem kolu šahovske olimpijade svojemu moštvu največ točk med vsemi ostalimi igralci, ki igrajo na prvih deskah. Odigral je vseh devet partij in nabral sedem točk. Za njim so bili najbolj uspešni za svojo ekipo nemški šahovski prvak Unzicker ter vele mojster Najdorf in vele mojster Reshevsky, ki sta dobila od osemih partij po šest točk. Zanimivo je da je finski šahovski mojster Boock napravil za svojo ekipo več kakor nekdanji svetovni prvak dr. Euwe za svojo. Nastopil je sedemkrat in osvojil pet točk, dr. Euwe pa je osvojil za svoje moštvo iz osemih partij komaj štiri točke. Najslabše so se odrezali danski prvak Paulsen in šahovski mojster Judis, ki sta osvojila iz osemih partij samo po eno točko in pol. Na drugi deski je imel vsekakor največ uspeha Argentinec Bolbochan, ki je od šestih partij osvojil pet točk in samo eno partijo remiziral. Uveljavil se je tudi drugi čilski mojster Flores, ki je nabral za svoje moštvo od osemih partij kar šest in pol točke. Najmojster Pirc je nastopil osemkrat ter prisobil Jugoslaviji pet točk, se pravi 62%.

Ta primerjava kaže do neke mere formsloposameznih reprezentantov.

Na prvi deski dvoboja Jugoslavija-Nizozemska je bila igrana partija med Gligoričem in dr. Euwejem. Dr. Euwe se je branil s staro indijsko obrambo, ki jo je pričel v zadnjem času vedno bolj pogosto uporabljati. Gligoriču se je vendarle posrežilo obdržati prednost in pobudo, ki jo je imel v otvoritvi. Nizozemski vele mojster se je branil izvrstno. Poziciji obeh igralcev sta bili izenačeni. Toda Gligorič je napravil napako, da je poskušal igrati na zmago. Dr. Euwe je dokazal, da je bil ta poskus ponarejen ter je prišel tik pred prekinitvijo v močnejši položaj. Gligorič bo moral dati kmeta. Toda glede na to, da je igra že v končnici ter so vsi kmetje na istem krilu, pa so tudi Gligoričevi upi na remi docela realni.

Z evropskega prvenstva v waterpolu na Dunaju

S tekme Jugoslavija : Italija 9:7. Pandolfini II, se je osvobodil Bakasuna in ostro streljal, toda vratar naše reprezentance Kovačić je strel ubranil

KOSARKASICE ZELEZNICARJA (Lj.) — SLOVENSKE PRVAKINJE

Maribor 8. septembra. Na kosarkaskem igrišču »Polet« v Ljudskem vrtu je bilo dnevno tekmovalje ženskih kosarkaskih ekip za prvenstvo Slovenije. Sodelovale so ekipe Zeleznicar (Ljubljana), Polet (Maribor) in Zeleznicar (Maribor). Prijavičena ekipa Enotnosti ni prispevala v Maribor. Ekipe so bile izenačene — vse tri so dosegle po eno zmago, tako da je kolonki odločil vratar red.

Posamezna srečanja so se končala takole: Zeleznicar (Lj.) — Zeleznicar (Mb.) 24:9 Polet — Zeleznicar (Lj.) 16:10 Zeleznicar (Mb.) — Polet 21:20

Vrstni red je naslednji:

Table with 3 columns: Team, Goals, Points. Rows: 1. Zeleznicar (Lj.) 2 1 - 1 34:35 2. Polet (M.) 2 1 - 1 35:21 3. Zeleznicar (M.) 2 1 - 1 30:44 2

OBVESTILA

Vse obvezne predlagatelje gotovinskega plana, ki imajo tek. rač., akreditiv ali rač. knjižico pri Narodni banki 601 in 602, obveščamo, da veljajo za sestavo got. plana za IV. tromesečje ista navodila, kot za prejšnja tromesečja. Razlika je samo pri izdatkih tok 8, ki se deli na: 8-dnevnicne in polni mo. da kontinuirno predložijo posebno predlog got. plana istega dne kakor je označeno na obrazcu Kp 3. Predlog obveščamo, da morajo predlagatelji plana fonda plač morajo istega predložiti istočasno s predlogom got. plana. Narodna banka 601 in 602

OKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE

Tekstilna zadruga v Otočah na Gorenjskem odkrije v nedeljo 10. septembra ploščo 12 padlim članom - borcem - talcem NOV. Pri odkritju plošče sodelujeta odbor Zveze borcev Kranjskega in Jesenskega. Po odkritju plošče je poklonitev padlim žrtvam — Stanetu Zagarju et. in ml. ter tovarštem na Dobravi pri Kropi. Po popoldni prireditvi odbora ZB taborecju v pričetnem gozdiču nad Otočami za prehrano bo preskrbljeno, naprosimo pa, da vsak pri-nese s seboj poročilo, žlico, steklenico in kozarec, po možnosti tudi odejo. Zabeleženo je, da se udeležijo v čim večjem številu v partizanskih oblekah. Vabljeni svojci padlih žrtv, člani ZB in ostalih organizacij. — Pripraviljalni odbor.

ZAPORA CESTE

Obvestilo. Podjetje za melioracije, gradbišče Pštata obvešča da se bodo na mostovih razbremenilnica Pštate vrhila skrajna dela. V to svrhu bo promet na cesti Domžale - Jarše zaprt za ves promet in sicer v četrtak 7. sept. in petek 8. sept. Promet se preusmeri preko ceste Rodice - Menges - Preserje - Kamnik in ceste Dob - Radomlje - Kamnik. Promet na cesti Menges - Kamnik pa se zapeje v petek 8. septembra in soboto 9. septembra. Promet se preusmeri na cesto Menges - Preserje - Kamnik. — Podjetje za melioracije, gradbišče Pštata

DAJALCI KRVII

Pregledi dajalcev in odvzemi krvi se bodo vršili kot običajno v torek in četrtek v transfuzijski mestski v Celju. V transfuzijski postaji v Mariboru; glej objavo v lokalnem časopisu. Prijava dajalcev od 7.30-9 v določenih dneh. Dajalci krvi, ki so bližje Mariboru ali Celju, naj se javljajo tamkajšnjima postajama ker jih Zavod v Ljubljani ne bo sprejemal. Povrneno se stroški za vožnjo (poč. vlak IX. razred) 12 ur pred prijavo ne vržejte mastnih jedi, tudi mlečno kavo ne.

V Guštanju bo 17. septembra 1950 V. KOROŠKI FESTIVAL

Združen z razstavo gospodarske dejavnosti in NOB okraje Slovenjgradec, ki bo odprta v tednu kulturnih prireditev od 16. do 17. sept. 1950. Dne 9. in 16. sept. bo uprizorjen »Miklova Zala« v novo otvorenem letnem gledališču v Guštanju. Vabimo ljubitelje kulturnih prireditev in vse prijatelje Slovenske Koroške, da se adedele festivala v čimvečšem številu. Po Zeleznikar bo odobren popust, prometne zveze so ugodne. — Pripraviljalni odbor.

VREMENSKO POROČILO

Stanje dne 4. septembra: Pretežno vsa Evropa je pod volivim srednjem nizkega zračnega pritiska, ki prihajajo od Grönlanda in potujejo proti jugovzhodu. Atlantsko srednje visokega zračnega pritiska pa je še nadalje stacionirano nad vzhodnim Atlantičnim. Zaradi tega se nam obeta še nadalje nestalno vreme s krajevnimi padavinami. Danes vlada v Sloveniji oblačno vreme z dežjem po vsej Sloveniji. Največ padavin je padlo v Ajdovščini 18 mm. Najnižja temperatura je bila 7 stopinj na Planju. V Ljubljani znaša danes jutraj ob 7. uri jutraj zračni pritisk 788,6 ml, temperatura zraka 12,3 stopinj, a relativna vlažnost 92%. Napoved za torek 5. septembra: Tlačni pogoji do pretežno lepaga vremena.

ŠOLSTVO

Drž. učiteljske v Mariboru. Vsi dijaki in dijakinje, ki so preseli za sprejem v internat so sprejeti, razen dijakov in dijakinj prvih in drugih letnikov iz okrajev Murska Sobota, Lendava, Radsona in Ljutomer. Le-ti morajo obiskovati novo ustanovljeno učiteljske v Murski Soboti, kamor smo odpodali vse njihove prošnje in dokumente. Dijaki in dijakinje lanskoletnih prvih letnikov, ki imajo popravne izpite, morajo te opraviti še v Mariboru, in sicer 7. septembra 1950. — Ravnateljstvo. 4821

VI. gimnazija Ljubljana, Šubičeva ulica. Reden pouk za šolsko leto 1950-51: prične 9. septembra ob 8. uri. Vsi dijaki gredo v svoje lanske razrede razen prvotrojev, ki počenjajo v avli v I. nadstropju. — Ravnateljstvo. 4816

Logopedski oddelk na gluhoemulci v Ljubljani začne z rednim delom 8. septembra t. l. Vpisovanje se bo vršilo istotam 8. in 9. septembra od 8-12. 4814

PRESKRBA

OBVESTILO Ministrstvo za trgovino in preskrbo LRS obvešča vse ustanove, podjetja in krajevne (rajske) ljudske odbore, da morajo predložiti »Narodni« za živilske nakaznice za mesec oktober in industrijske nakaznice za III. tromesečje Okrajnih (mestnih) ljudskih odborom do 12. septembra 1950. Okrajni (mestni) ljudski odbori dostavijo naročilo razdeljeno po podjetjih, ustanovah in krajevnih ljudskih odborih ter kategorizirani Ministrstvu za trgovino in preskrbo do 12. septembra 1950. — Iz pisarne MTP.

GLEDALIŠČE

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE Gostovanje Veselega teatra 94' iz Ljubljane Nedelja 10. septembra tri predstave Veselega teatra iz Ljubljane; ob 16.15, 18.15 in 20.15. Sodelujejo člani Opere in Drame ter Jezek-Milčinski. Umetniški vodja in konferencier: Božo Podkrajšek. Godba: Salonski orkester pod vodstvom Musser Pina. Sodeluje 53 ljudi. Prodaja vstopnic dnevno od 16-18 pri gledališki blagajni.

POZIVI UPNIKOM IN DOLEŽNIKOM!

Godarsko lesni industrijski magazin v Mariboru v sestavi organizacijske enote lesnega industrijskega podjetja Maribor je prešla a 1. septembra 1950 v likvidacijo. Upniki naj prijavijo svoje terjatve do 30. IX. t. l., dolžniki pa naj v tem času poravnajo svoje obveznosti. Po tem roku so terjatve ne bodo več upoštevale, dolgovci pa se bodo sodno izterjali. Likvidacijska komisija.

Potrošniška zadruga, Kamnik, v likvidaciji poziva vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve oziroma poravnajo dolgove do vključno 15. septembra 1950. Terjatve ki do določenega termina ne bodo prijavljene, se ne bodo upoštevale — neporavnani dolgovci pa se bodo izterjali sodnim potom. — Likvidacijski odbor.

Ker je Industrijski magazin »Standard« v Kranju v likvidaciji, pozivamo vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve oziroma poravnajo obveznosti do 1. oktobra 1950. Pozneje ne bomo priznali nobenih terjatev, dolžnike pa bomo sodno izterjali. — Indst. magazin »Standard« Kranj — Likvidator.

NOV NACIN IGRE DRZAVNE LOTERIJE:

- 1. Kolo ima samo en razred.
2. Glavno zrebanje vsak drugi mesec.
3. Z vsako srečko se takoj udeležijo glavnega zrebanja.
4. Dobitki izplačuje tudi Narodna banka.

Srečke so že v prodaji. Cetrtnika stane 100 din.

RADIO

Dnevni spored za torek 5. septembra Poročila ob 5.15, 6.12.30 15, 19, 22 in 23.50 — 5. Jutrjanja podzavr — 5.30 Veseli zvoki — 5.50 Jutrjanja telovadba — 6.10-7 Slovenska narodna in umetna glasba — 12 Zabaven glasbeni spored — 12.40 Pestor opoldanski spored — 13.30-40 »Pleteninos« bodo uprjavljali najboljši delavci — 14 Ira Orkester Radia Ljubljana, dirigent Uroš Prevorsek — 14.30 Svedski plavalci v Jugoslaviji — 14.45 Umetne in narodne v prireditvi Matija Tomcica — 15.10-15.30 W. Piston: Concertino za klavir in orkester. W. Piston: Preludij in Allegro za orgle in godala. — 18 Laha orkestralna glasba — 18.30 Astronomija v tisočletjih — I. — 18.45 Violinske skladbe slovenskih skladateljev — 19.15 Pisan spored glasbe jugoslovanskih avtorjev — 20 G. Rossini: Sevilski brivec, buffomelodrama v 4 slikah — 22.15 Zabaven nočni spored — 23.35 Konec oddaje.

RADIO MARIBOR

rspljuje avdileto godbenikov za naslednja mesta v radijskem orkestru: 4 prve violine, 4 druge violine 2 violi, 2 čela, 2 kontrabas, 1 klavir, 1 flavto, 2 klarineti, 1 oboa, 3 trombe, 3 rogova, 1 pozvana na poteg, 1 tolkala. 8 od razpisanih mest bo stalnih, ostala honorarna, z možnostjo kasnejše stalne nastavitve. V prijavi je navesti: rojstno podatke, splošno izobrazbo, izobrazbo s področja glasbe in sedanjo zaposlitev. Rok za prijavo: 10. septembra 1950 na naslov: Radio Maribor, Maribor, Koroška c. 19. Uprava Radia Maribor

KINO

LJUBLJANA UNION: Frano. film »Skrivnostni Teknik«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — MOSKVA: Ital. film »Rižotova Teknik«. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — SLOGA: Angleški film »John Francos« tek. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. — TIVOLI: Angleški film »Ljubavna zgodba«. Fimske novice 19. Predstava ob 20. — TRIGLAV: Avstrijski film »Dunajske melodije«. tek. Predstavi ob 18 in 20. — Šiška: Jugoslav. film »Zivljenje je našo«. Obzorik 38. Predstava ob 20. — LITO-STROJ: Ameriški film »Ljubavna pesem«. Obzorik 46. Predstava ob 20.30. — MARIBOR PARTIZAN: Sovj. film »Prelepa Vasilica«. Teknik. — UDARNIK: Angleški film »Ne zapusti me«. Teknik. — SOLA LETNI: Sovjetski film »Človek s puško«. tek. — CELJE METROPOL: Angl. barvni film »Redni čevljiški fil. nov. — LETNI: Sovjetski film »Ozročno arnos. fizikultura in šport 18. Fimske novice 188. — JESENICE MESTNI: Ameriški film »Sestri iz Bostona«. tek. Pioneer 8. — KRANJ STORŽIČ: Jugoslav. film »Jezero«. mesečnik JA 14. — BLED: Angleški barvni film »Sarabanda za umrle ljubince«. Obzorik 41. — PTUJ: Ameriški film »Gentleman Jim«. mes. JA 9.

DNEVNE VESTI

Posvetovalnica za izumitelje, novatorje in racionalizatorje posluje ponovno vsak dan od pol 13. ure do pol 14. ure v novih prostorih Društva inženirjev in tehnikov, Mariborska 16-111. Okrajni ljudski odbor Lendava — poverništvo za prosveto 1566 glasbenika, ki sprejel vodstvo mlje glasbene šole v Dolni Lendavi. Prijave z osebnimi podatki in slovom poslani na OLO — Poverništvo za prosveto Dolnja Lendava. Agencija demokratičnega inozemskega tiska Ljubljana, Tyrševa 34, poziva vse narodne tiskarske tiska, da poravnajo naročila za leto 1950 do 1. oktobra t. l. Kdor ne bo tega roka poravnal naročnino, mu bo ustavljen. Gostinsko podjetje »RIO« Ljubljana, Sečemburgova ulica vam nudi na vrtu in v saloni dnevno sveža jedila in piščice ševparčiči.

PREDAVANJA

Clane Kluba kulturnih in znanstvenih delavcev obveščamo, da bo v torek 5. sept. ob pol 21. uri v klubu govoril ing. Filip Kumpatovič: »Vtisi iz Pariza«.

OGLASI

OCALA v rjavem rožnem okviru sem izgubil 2 t. m. zvezek na Poljanski cesti (bilagostine Cuznar v Ljubljani). Najditega prosim da jih proti nagradi odda v oddelku nem oddelku Ljudske pravice. LISTNICO z dokumenti sem izgubil 3. t. m. v vlaku od Postojne do Ljubljane ali nekolevdoru. Najditega prosim, da vrne dokumente proti nagradi: Nemanjič Alojz, podjetje za melioracije, Dvorkova 4, Ljubljana. LISTNICO z denarjem in dokumenti sem izgubil 31. avgusta od Hraštja do Gostinca. Najditega prosim, da vrne dokumente proti nagradi: Veseliš Peter, Ob Ljubljani 75. KLAUVISKE NOTE Lidar: Izbor sonatnih sem izgubila 3. t. m. od Francišanske ulice čez Tromostovje, Mestni trg do Florjanske ulice. Najditega prosim, da jih proti nagradi odda pri Janežič, Florjanska ulica 13. UKRADENA sta bila v upravi gostinstva BLO III Zaloška cesta, v noči od 2. na 3. t. m. pisalni stroj znamke »S A. Yverdore« v pločevinastem kovčegu (portable) ter 2 aktovska s tremi predali in dvema zepma na hrbtni strani Svarimo pred nakop navedenih predmetov. — Uprava gostinstva BLO III Zaloška c. 31. ENOSOBNO STANOVANJE s kabineto v Ljubljani zamenjam za enako ali dvoosobno v Zagrebu, Tomljanovič Ana, Ljubljana, Hotimirova 7.

OSMRNICI

Godno gospodarstvo Bled sporeča žalostna vest, da je po dolgi bolezni preminil pionir vstani uslužbenec JAKOB PREZELJ, pokojnik upravitelja gozdne uprave Bohinj-Bistrica. Pogreb bo v sredo 6. t. m. ob 15. uri na domače pokopališče v Bohinjski Bistrici. Dobrega tovarša in sodelavca boš ohranil v trajnem spominu. V neizjemni boli javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da nas je vedno zapustil naš zadrve Ljubljani, mladi atek stari atek, brat, stric in lasti MATIJA BUKOVIC, bivši trgovec. Pogreb nepopolnega in nenadomestljivega pokojnika bo turek 5. t. m. ob 9. uri popoldne iz hiše na lobi na pokopališču k Sv. Roku. Zaukljuba žena, hčerke, sinovi, sestra, vnuki, vnukinja snahu in ostalo sorodstvo. — KOZ pri Sečmici, Semič Ljubljana, Notranje gorice. Novo mesto, San Francisco, Gaber, Toplica Cleveland, 3. septembra 1950.

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava: Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon naročninskega oddelka 30-30 — Telefon oglasnega oddelka 36-85 — Štev. ček. računa 604-90321-0